

Ulkoministeriön hallinnonalan talousarvion toimeenpanoasiakirja 2018

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Helmikuu 2018

SISÄLTÖ

Ulkoasiainhallinnon strategiset painopistealueet 2018 - 2022	3
Toimintaympäristö	3
Suomen ja suomalaisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen työskentelemällä Suomen, sen lähialueiden ja kansainvälisen turvallisuuden ja vakauden hyväksi	4
Ulkoasiainhallinto edistää sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää	8
Ulkoasiainhallinto edistää Suomen kasvua tukevia avoimia taloussuhteita ja tukee suomalaisyriyten osallistumista kansainväliseen kauppaan ja arvoketjuihin	8
Ulkoasiainhallinto työskentelee ihmisoikeuksien, tasa-arvon sekä demokratian vahvistamiseksi	10
Ulkoasiainhallinto edistää Agenda 2030:n toimeenpanoa ja toimii ilmastonmuutoksen torjumiseksi	11
Ulkoasiainhallinto palvelee	12
Määrärahat ja henkilöstökehykset	16
Toimintamenomäärärahat	18
Muut määrärahat	25
Määrärahatarkistukset vuonna 2018	29
Määrärahojen jako vuonna 2018	29

LIITTEET:

1. Edustustojen toimintaprofiilit vuonna 2018
2. Edustustojen määrärahajako vuonna 2018
3. Momentin 24.90.66 määrärahajako vuonna 2018
4. Momentin 24.01.74 hankekohtainen jako vuonna 2018
5. Maakuvatyön hankemäärärahojen jako vuonna 2018
6. Sisäisen suunnitelman lomakkeet ministeriölle
7. Sisäisen suunnitelman lomake edustustolle
8. Tilijaottelun muutoslomakkeet 2018

Talousarvion toimeenpanoasiakirja perustuu pääministeri Sipilän hallitusohjelmaan ja hallinnonalan vahvistamisiin strategisiin painopistealueisiin. Näiden ja muiden hallituksen politiikka-asiakirjojen pohjalta on hallinnonalalle määritelty suunnittelukauden 2018 - 2022 vaikuttavuuden ja toiminnallisen tehokkuuden tavoitteet, jotka ohjaavat hallinnonalan toimintaa ja voimavarojen kohdentamista.

Ministeriön linjausten mukaisesti periaatteena on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ministeriön kaikessa toiminnassa. Ministeriön johto vahvisti lokakuussa 2013 tätä koskevan toiminnallisen tasa-arvon linjauksen.

Talouslyksikön resurssisuunnittelun laatimaa ehdotusta hallinnonalan talousarvion toimeenpanoasiakirjaksi, ml. tulostavoitteet ja henkilöstökehitykset, on käsitelty osastojen kommentointikierroksilla viikoilla 6 - 7 sekä ministeriön suppeassa virkamiesjohtoryhmässä 27.2.2018 ja ministeriön laajennetussa johtoryhmässä 28.2.2018.

Ulkoasiainhallinnon strategiset painopistealueet 2018 - 2022

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan päämäärä on vahvistaa Suomen kansainvälistä asemaa, turvata sen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, parantaa suomalaisten turvallisuutta ja parantaa hyvinvointia ja ylläpitää yhteiskunnan toimivuutta. Kestävällä pohjalla oleva talous ja kansainvälinen kilpailukyky tukevat näiden tavoitteiden saavuttamista.

Suomi harjoittaa aktiivista kahdenvälistä ja monenkeskistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Se edistää keskinäisriippuvuuksien maailmassa kansainvälistä vakautta, rauhaa, demokratiaa, ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta ja tasa-arvoa.

Suomi vaikuttaa tavoitteellisesti toimintaympäristöönsä osana pohjoismaista, eurooppalaista ja kansainvälistä yhteisöä.

Toimintaympäristö

Voimakas muutos toimintaympäristössä tarjoaa Suomelle sekä uusia mahdollisuuksia että vakavia huolenaiheita. Valtio ja muut toimijat ovat entistä tiiviimmin ja moninaisemmin sitein yhteydessä toisiinsa ja toisistaan riippuvaisia. Niiden valtasuhteet ovat jatkuvassa muutoksessa. Yleismaailmallisten arvojen kunnioitus horjuu. Kansainvälinen turvallisuustilanne on eurooppalaisesta näkökulmasta heikentynyt viime vuosien aikana. Muuttuneelle toimintaympäristölle on ominaista muutosten nopeus ja ennakoimattomuus.

Tietoisuus koko maapalloa koskevista ongelmista kasvaa. Kestävässä kehityksessä ja ilmastopolitiikassa on onnistuttu tekemään uusia maailmanlaajuisia sitoumuksia. Kansainvälisten instituutioiden toimintakyky on odotuksiin nähden rajallinen ja sovittujen sääntöjen noudattamiseen perustuvaan toimintatapaan kohdistuu paineita.

Väestönkehitys ja muuttoliikkeet sekä nk. neljäs teollinen vallankumous, ml. teknologinen kehitys, erityisesti digitalisaatio, talouden globalisaatio ja kansainväliset arverkot, vaikuttavat Suomeen sekä suoraan että välillisesti. Samanaikaisesti maailmankauppaa rajoittavat toimenpiteet ja sisäänpäin kääntyminen ovat kasvussa. Ilmastonmuutos, luonnonvarojen riittävyys, ruokaturva ja köyhyys sekä muutokset energian tuotannossa vaikuttavat globaaliin toimintaympäristöön. Miljoonien ihmisten elämä eri puolilla maailmaa on parantunut, mutta kehitys on kohdistunut epätasaisesti. Monien maiden hallitukset rajoittavat demokraattisten

instituutioiden toimintaa ja kaventavat ihmisoikeuksia. Yhteiskuntien välinen ja sisäinen polarisaatiokehitys lisää konfliktiriskejä. Vaikeat ja usein pitkittyneet konfliktit ja ääriliikkeiden toiminta pahentavat turvallisuustilannetta ja estävät kehitystä monissa maissa. Terrorismi on vakava kansainvälinen ongelma. Konfliktit, köyhyys ja ilmastonmuutoksen seuraamukset lisäävät pakolaissuutta ja humanitaarisen avun tarve on noussut entistä suuremmaksi. Kaikki tämä lisää myös länsimaisten demokratioiden haavoittuvuutta. Tarve tehokkaammalle kansainväliselle yhteistyölle on entisestään kasvanut.

Euroopan ja Itämeren alueen turvallisuustilanne on heikentynyt. Venäjän toimet Ukrainassa ovat muuttaneet turvallisuuspoliittista ympäristöä. Venäjä on lisännyt sotilaallista läsnäoloa ja aktiivisuutta myös Suomen lähialueilla. Venäjä haastaa koko läntistä yhteisöä, mikä vaatii vastaukseksi päättäväisiä toimia, ml. EU:ssa, ja samalla toimivien keskusteluyhteyksien ylläpitoa jännitteiden lieventämiseksi.

Euroopan unioni on Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeisin toimintakehys ja tärkeä turvallisuusyhteisö. EU:n toimintaa leimaa Ison-Britannian ero prosessi ja sisäinen poliittinen kehitys monessa jäsenmaassa sekä EU:n oman toiminnan tehostamispyrkimykset. Muuttoliike ja terrorismin ja radikalisaation uhka lisäävät odotuksia EU:n toimintakykyä kohtaan. EU:ssa on samalla tahtoa kehittää unionia ja tiivistää yhteistyötä, esimerkiksi turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa.

Ympäristön muutosten myötä pohjoismainen yhteydenpito ja yhteistyö erityisesti Suomen ja Ruotsin välillä sekä transatlanttinen yhteistyö tiivistyvät. Naton toiminnassa pelotteen ja yhteisen puolustuksen vahvistaminen on noussut keskeiseksi. Tämä vaikuttaa myös Suomen ja Ruotsin Natokumppanuuksien kehittymiseen. Naton läsnäolo ja toiminta Itämeren alueella vakauttavat turvallisuustilannetta.

Yhdysvaltojen roolin muotoutumiseen liittyy avoimia kysymyksiä. Kiina ja Venäjä pyrkivät laajentamaan vaikutusvaltaansa. Poliittinen kehitys Länsi-Balkanilla aiheuttaa epävarmuutta. Myös Turkin tilanne on muuttunut epävakammaksi. Euroopan itäisen naapuruston kehitys on monin tavoin avoinna ja eteläisessä naapurustossa tilanne säilyy epävakana.

Suomen ja suomalaisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen työskentelemällä Suomen, sen lähialueiden ja kansainvälisen turvallisuuden ja vakauden hyväksi

Ulkoasiainhallinnon tavoitteena on yhtenäinen, vahva ja toimintakykyinen EU, joka keskittyy erityisesti kasvuun ja turvallisuuteen. EU:n jäljelle jäävät 27 jäsenmaata ovat aloittaneet kehittämistyön, joka edellyttää Suomelta aktiivista vaikuttamista, ml. EU:hun turvallisuusyhteisönä. Konkreettisia tuloksia tarvitaan erityisesti sisämarkkinoiden syventämisessä, vapaakaupan edistämässä, EU:n ulkoisen toiminnan ja puolustusyhteistyön vahvistamisessa sekä muuttoliikkeen hallinnassa.

Ulkoasiainhallinto edistää Itämeren alueen vakautta, turvallisuutta ja hyvinvointia. Ulkoasiainhallinto syventää käytännön yhteistyötä erityisesti Ruotsin kanssa. Pohjoismaista yhteistyötä hyödynnetään niin alueen kuin kansainvälisten haasteiden käsittelyssä.

Ulkoasiainhallinto tiivistää poliittista ja taloudellista yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa. Nato on keskeinen transatlanttista turvallisuutta edistävä toimija. Ulkoasiainhallinto kehittää laaja-alaisesti Suomen ja Naton yhteistyötä.

Arktisen alueen vakautta ja taloudellista potentiaalia edistetään yhteistyössä alueen valtioiden kanssa. Arktisen neuvoston puheenjohtajuutta (2017 - 2019) hyödynnetään niin neuvoston aseman vakiinnuttamisessa kuin Suomen kansallisten intressien eteenpäinviemisessä.

Ulkoasiainhallinto rakentaa yhteistyötä ja pitää yllä vuoropuhelua Venäjän kanssa. Ulkoasiainhallinto vaikuttaa aktiivisesti Euroopan unionin yhteisiin Venäjä-linjauksiin, jotka ovat Suomen toiminnan perusta. EU:n ja Venäjän yhteistyön paranemisen edellytyksenä on, että Venäjä noudattaa kansainvälistä oikeutta ja muita kansainvälisiä sitoumuksiaan.

Ulkoasiainhallinto osallistuu työhön konfliktien ratkaisemiseksi ja yhteiskuntien jälleenrakentamiseksi kriisinhallinnan, rauhanrakentamisen ja kehitysyhteistyön keinoin. Ulkoasiainhallinto vahvistaa rauhanvälitystä ja dialogeja ulko- ja turvallisuuspolitiikan painopisteinä. Hauraiden valtioiden demokratian, hyvän hallinnon ja kriisinkestokyvyn rakentaminen, erityisesti Afganistanista Saheliin ulottuvalla vyöhykkeellä, on tärkeä osa tätä työtä. Tuki demokraattiselle, kestäväälle kehitykselle voi ehkäistä kriisejä ja pakotettua muuttoliikettä. Ulkoasiainhallinto varautuu odottamattomiin tapahtumiin kuten luonnonkatastrofeihin ja muihin humanitaarisiin kriiseihin sekä osallistuu niiden vaikutusten lievittämiseen.

Ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden yhteyden merkitys on kasvanut ja ilmenee terrorismin torjunnassa sekä kyber- ja hybridiuhkiin vastaamisessa. Ulkoasiainhallinto osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön terrorismin torjumiseksi ja ääriliikkeiden kasvualustan heikentämiseksi. Terrorismin torjunta vaatii saumatonta yhteistyötä eri toimijoiden välillä, ml. yhteistyön tiivistämistä EU-kumppanimaiden kanssa. Ulkoasiainhallinto työskentelee hybridiuhkien torjumiseksi ja kansallisen kriisinsietokyvyn vahvistamiseksi kansainvälisen yhteistyön keinoin. Ulkoasiainhallinto osallistuu kyberuhkien torjumiseen ja edistää vakautta, turvallisuutta sekä vapaata kanssakäymistä digitaalisessa ympäristössä.

Asevalvontaan panostamalla ulkoasiainhallinto edistää alueellista ja maailmanlaajuista turvallisuutta. Ulkoasiainhallinto toimii laittoman asekaupan ja joukkotuhoaseiden leviämisen estämiseksi.

Toiminnallisina painopisteinä arktiset alueet, Itämeren turvallisuus, Suomen ja Ruotsin yhteistyön vahvistaminen, transatlanttinen yhteistyö ja rauhanvälitys otetaan toiminnassa huomioon johdonmukaisesti.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus	
Tulostavoitteet vuodelle 2018	Vuoden 2018 tulostavoitteiden arviointi
<p>Toimitaan aktiivisesti EU:n yhtenäisyyden, toimintakyvyn ja arvopohjan vahvistamiseksi. Huomioidaan nämä päämäärät Suomen tulevan EU:n puheenjohtajuuden valmistelussa. Vaikutetaan EU:n ja Iso-Britannian tulevaan suhdekehitykseen Suomen intressien pohjalta. Kehitetään puolustusyhteistyön syventämistä sekä EU:ta globaalin yhteistyön puolustajana.</p>	<p>A: YUTP-kannanmuodostus on johdonmukaista, vaikuttavaa ja oikea-aikaista. EU-vaikuttamisosaamista on pystytty vahvistamaan. Yhteistyössä kumppaneiden kanssa on löydetty välineitä EU:n yhtenäisyyden ja toimintakyvyn parantamiseen.</p> <p>B: Em. kysymyksissä on toimittu aktiivisesti, mutta vaikutus ei ole täysin tyydyttävää.</p> <p>C: YUTP-kannanmuodostus ei ole johdonmukaista, eikä EU:n yhtenäisyyden hyväksi ole toimittu.</p> <p>A Suomen EU-pj-kauden valmisteluita ja toteutusta on hyödynnetty täysimääräisesti em. tavoitteiden läpi viemiseen.</p> <p>B Em. tavoitteilla on ollut vähäinen näkyvyys ja vaikutus pj-kaudella.</p> <p>C Pj-kautta ei ole hyödynnetty Suomen tavoitteiden ajamiseen.</p> <p>A Suomi on pystynyt vaikuttamaan YUTP:aan tavoitteidensa edistämiseksi, ml. Brexit-prosessi.</p> <p>B Suomi on ollut aktiivinen, mutta vaikutus on jäänyt vähäiseksi.</p> <p>C Suomen aktiivisuus on ollut vähäistä eikä ole pystynyt vaikuttamaan.</p> <p>A: Suomi on edistänyt YTPP-agendaa laajasti ja aloitteellisesti.</p> <p>B: Suomen panos ja vaikutus YTPP-agendaan vähäistä</p> <p>C: Suomen rooli passiivinen, ei vaikutusta.</p> <p>A: EU toimii yhtenäisemmin ja on tukenut tuloksellisesti YK:ta.</p> <p>B: EU toimii kuten ennenkin, Suomi on ajoittain aktiivinen.</p> <p>C: EU:n yhtenäisyys on heikompaa eikä Suomi ole edistänyt sitä.</p>
<p>Syvennetään ja tiivistetään pohjoismaista ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittista yhteistyötä erityisesti Ruotsin kanssa. Edistetään Itämeren alueen turvallisuutta, kestäväää kehitystä ja taloudellista kilpailukykyä.</p>	<p>A: Uusia konkreettisia yhteistyöaloja on syntynyt</p> <p>B: Yhteistyö on ennallaan</p> <p>C: Yhteistyö on vähentynyt.</p>
<p>Edistetään arktisen alueen vakautta sekä kestäväää taloudellista kehitystä yhteistyössä muiden valtioiden ja EU:n kanssa. Edistetään Arktisen neuvoston aseman vahvistamista ja Suomen kansallisten intressien huomioonottamista erityisesti Suomen puheenjohtajuuden (2017-2019) aikana.</p>	<p>A: Toteutunut täysin</p> <p>B: Toteutunut osittain</p> <p>C: Ei ole toteutunut</p>
<p>Tiivistetään yhteistyötä Naton kanssa, vahvistetaan kumppanuutta ja kehitetään dialogia turvallisuuspoliittisista kysymyksistä.</p>	<p>A: Yhteistyö Naton kanssa on tiivistä ja Suomi toteuttaa aktiivista kumppanuuspolitiikkaa</p> <p>B: Yhteistyöllä ei selkeitä tuloksia</p> <p>C: Yhteistyö on heikentynyt.</p>
<p>Kehitetään ja ylläpidetään transatlanttisia suhteita kaikilla politiikkasektoreilla ja tasoilla. Toimitaan Yhdysvaltojen sitouttamiseksi Euroopan turvallisuuden ja vakauden sekä sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän säilyttämiseen.</p>	<p>A: Uusia konkreettisia yhteistyöaloja on syntynyt.</p> <p>B: Yhteistyö on ennallaan.</p> <p>C: Yhteistyö on heikentynyt.</p> <p>A: Suomi on EU-keskusteluissa saanut näkyviin EU–USA-suhteen merkitystä relevanteilta osin ja edesauttanut EU:n yhteisiä viestejä USA:n suuntaan.</p> <p>B: Suomi on toiminut tavoitteen saavuttamiseksi johdonmukaisesti, mutta näkyvyyttä ym. kysymyksille ei ole saatu.</p> <p>C: Suomi ei ole tuonut näitä näkökulmia esiin johdonmukaisesti.</p>

<p>Tehdään Venäjä-politiikkaa koskevaa läheistä yhteistyötä EU:n jäsenmaiden, sen instituutioiden ja kolmansien maiden kanssa. Ylläpidetään kahdenvälisiä suhteita Venäjään kaikilla tasoilla.</p>	<p>A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut</p>
<p>Huomioidaan muuttoliikkeen hallinnan päämäärä läpileikkaavasti ja systemaattisesti EU-politiikan, kehityspolitiikan, YK-politiikan, kriisinhallinnan osa-alueilla sekä kahdenvälisten suhteiden kehittämisessä kolmansien maiden kanssa. Vahvistetaan tukea lähtö- ja kauttakulkumaille.</p>	<p>A: Suomen toiminta aktiivista ja tuloksellista B: Toiminta rutiininomaista, vaikutus vähäistä C: Toiminta passiivista, ei vaikutusta</p>
<p>Tuetaan EU:n itäisen ja eteläisen naapuruston taloudellisia ja poliittisia uudistuksia maiden vakauden ja resilienssin lisäämiseksi. Tuetaan Länsi-Balkanin maiden vakautta ja EU-lähentymistä. Tuetaan Turkin sitouttamista EU:n arvoin, yhteistyöhön ja jäsenyysneuvotteluihin.</p>	<p>A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut</p>
<p>Kohdennetaan resursseja ja toimitaan aktiivisesti rauhanvälityksen ja konfliktinestön alalla.</p>	<p>A: Rauhanvälityresursseja on lisätty, tuloksia on saavutettu. B: Resurssit ovat ennallaan, toiminta ei ole laajentunut. C: Resursseja on vähennetty, eikä Suomi ole aktiivinen</p>
<p>Kehitetään osallistumista kriisinhallintaan sekä siviili- että sotilasoperaatioissa ja edistetään kokonaisvaltaista lähestymistapaa.</p>	<p>A: Osallistuminen on laadullisesti ja määrällisesti oikealla tasolla. B: Osallistumistasossa on parantamisen varaa. C: Osallistumistasossa on huomattavaa parantamisen varaa.</p>
<p>Vahvistetaan kansainvälistä yhteistyötä ja turvallisuutta erityisesti hybridikysymyksissä (ml. informaatio- ja kybervaikuttaminen) ja terrorismin torjunnassa.</p>	<p>A: Suomen profiili hybridi-vaikuttamista ja kyberturvallisuutta koskevissa asioissa kasvanut. B: Suomen profiili ennallaan, vaikuttaminen vähäistä. C: Suomi ollut passiivinen.</p> <p>A: Suomella on aktiivinen turvallisuuspoliittinen profiili Etyjissä. B: Vaikutukset vähäisiä. C: Suomen turvallisuuspoliittinen profiili Etyjissä on laskenut.</p>
<p>Edistetään turvallisuutta asevalvonnan keinoin ja osallistutaan aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön Suomelle tärkeillä foorumeilla.</p>	<p>A: Suomen toiminta ydinuhkien torjunnassa ja ydinturvallisuuden vahvistamisessa sekä biologisten ja kemiallisten uhkien torjunnassa on aktiivista ja tuloksellista. B: Toiminta on ennallaan. C: Suomi on passiivinen.</p> <p>A: Osallistuminen NPT:n tarkasteluprosessin 2017-2020 valmisteluun on proaktiivista ja poikkihallinnollista. B: Valmistelu on aktiivista, mutta rutiininomaista. C: valmistelu on passiivista eikä sillä ole vaikutusta.</p> <p>A: Suomen roolia hyödynnetään täysimääräisesti konkreettisissa yhteistyöhankkeissa kuten GP ja GICNT ja etsitään uusia yhteistyömuotoja. B: Suomen rooli on rutiininomainen. C: Suomen rooli on passiivinen, uusia hankkeita ei synny.</p> <p>A: Suomen osallistuminen on tavanomaisten aseiden valvontaan liittyvään kansainväliseen yhteistyöhön aktiivista ja tietojen vaihto päivittäistä B: Suomen rooli on rutiininomaista ja sen vaikutus on vähäistä. C: Suomella ei ole aktiivista roolia eikä sen toimilla ole vaikuttavuutta.</p>

Ulkoasiainhallinto edistää sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää

Ulkoasiainhallinto työskentelee kansainväliseen oikeuteen nojautuvan kansainvälisen järjestelmän vahvistamiseksi ja sääntöpohjaisen yhteistyön syventämiseksi. Suomelle on tärkeää, että kansainväliset suhteet perustuvat yhteisille, erityisesti YK:n peruskirjan ja Etyjin päämäärille ja periaatteille.

Ulkoasiainhallinnon työssä etusijalla ovat EU:n yhtenäisyyden ja toimintakyvyn vahvistaminen yhteisiin arvoihin tukeutuen. EU:n kehittäminen turvallisuusyhteisönä ja unionin ulkoisen toimintakyvyn edelleen kehittäminen vahvistavat Suomen omaakin asemaa. Yhtenäinen EU vaikuttaa tehokkaimmin yleismaailmallisten arvojen, kestävän kehityksen ja Euroopan turvallisuuden edistämiseksi.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus	
Tulostavoitteet vuodelle 2018	Vuoden 2018 tulostavoitteiden arviointi
Vahvistetaan Suomen toiminnalla sopimusperusteista kansainvälistä järjestelmää ja kansainvälisen oikeuden noudattamista. Edistetään yleismaailmallisten arvojen ja kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista. Edistetään YK-järjestelmän parempaa toimintakykyä mm. eri reformeja tukemalla sekä avoimuuden, vastuullisuuden, yhteistyön ja hyvän hallinnon periaatteiden kautta. Annetaan aktiivinen tuki uudelle pääsihteerille em. toimissa.	A: YK on tehokkaampi ja Suomi on osallistunut aktiivisesti tehostamisprosessiin. B: YK on ennallaan ja Suomi osallistuu sattumanvaraisesti. C: YK toimii heikommin eikä hyvän hallinnon periaatetta kunnioiteta – Suomi ei ole osallistunut. A: Suomi on osallistunut aktiivisesti sopimusperusteisen kansainvälisen järjestelmän ja kansainvälisen oikeuden noudattamisen vahvistamiseen B: Osallistuttu työhön asianmukaisesti C: Osallistuminen välttävää
Toimitaan EU:ssa unionin perussopimusten ja arvojen - kuten vapaus, kansanvalta, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen, oikeusvaltioperiaate - noudattamisen puolesta. Vaikutetaan aktiivisesti EU:n pakotepolitiikkaan.	A: Suomi on ollut aktiivinen ja johdonmukainen ja pystynyt vaikuttamaan siihen, että pakotteet ovat toimiva osa YUTP:aa kussakin kohdemaassa ja että pakotteet ovat tarkoituksenmukaisia. Suomi on pystynyt vaikuttamaan EU27:n pakotevalmisteluiden vahvistamiseen brexitiin yhteydessä. B: Suomi on ollut melko aktiivinen, mutta ei ole pystynyt vaikuttamaan täysin haluamallaan tavalla. C: Suomi ei ole ollut aktiivinen eikä ole vaikuttanut pakotepolitiikan johdonmukaisuuteen.
Osallistutaan Maailman kauppajärjestön (WTO) toimintakyvyn kehittämiseen WTO:n neuvotteluagendaa uudistamalla.	A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut
Edistetään kaikkein vakaviimpiin kansainvälisiin rikoksiin liittyvän rankaisemattomuuden vähentämistä.	A: Toimittu aktiivisesti ja aloitteellisesti. B: Osallistuttu työhön asianmukaisesti. C: Osallistuminen välttävää.
Korostetaan sääntöpohjaisuutta kansainvälisen terrorismin vastaisessa toiminnassa sekä terrorismin taustasyihin pureutumista.	A: Toimittu aktiivisesti ja aloitteellisesti. B: Osallistuttu työhön asianmukaisesti. C: Osallistuminen välttävää.

Ulkoasiainhallinto edistää Suomen kasvua tukevia avoimia taloussuhteita ja tukee suomalaisyritysten osallistumista kansainväliseen kauppaan ja arvoketjuihin

Ulkoasiainhallinto edistää avointa taloudellista kanssakäymistä ja kaupan vapauttamista tukevia ratkaisuja sekä EU:n kauppasopimuksia, jotka ovat tärkeä edellytys myös Suomen laajentuville kansainvälisille kauppasuhteille ja Suomen hyvinvoinnille kansainvälisen toimintaympäristön

muuttuessa. Ulkoasiainhallinto edistää Suomen vientiä vaikuttamalla liiketoimintaympäristöihin ja kaupan esteitä torjumalla.

Ulkoasiainhallinto tukee suomalaisyritysten osallistumista kansainvälisiin arvoketjuihin ja innovatiiviseen osaamiseen perustuvia kumppanuuksia. Lisäksi ulkoasiainhallinto tukee suomalaistoimijoiden osallistumista kansainvälisiin hankintoihin, Suomen rahoittamiin kehitysyhteistyöhankkeisiin ja digitalisaatiota koskevaan yhteistyöhön sekä edistää osaltaan investointien houkuttelemista Suomeen.

Kaikilla näillä kaupallis-taloudellisilla toimilla ulkoasiainhallinto pyrkii edistämään kestävä kehitystä Suomessa ja maailmanlaajuisesti. Ulkoasiainhallinto työskentelee kehitysmaiden kestävä kehityksen vahvistamiseksi myös talouden perustan, työpaikkojen ja elinkeinon sekä verotuskyvyn vahvistamisen kautta.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus	
Tulostavoitteet vuodelle 2018	Vuoden 2018 tulostavoitteiden arviointi
Edistetään avointa taloudellista kanssakäymistä, yhteisistä säännöistä sopimista, kaupan ja investointien monen- ja useanvälistä vapauttamista sekä EU:n kauppasopimuksia. Panostetaan EU:n kauppasopimusten toimeenpanoon erityisesti suomalaisyritysten hyödyn näkökulmasta.	A: Suomen tavoitteita on sisällytetty EU:n prioriteetteihin, EU:n järjestelmä on säilynyt vapaata kauppaa tukevana. B: Toiminta on ollut jossain määrin tuloksellista. Suomi on onnistunut osittain omien tavoitteiden edistämisessä ja sääntö- ja lainsäädäntöhankkeiden rajoittavien vaikutusten hillitsemisessä. C: Tavoitteita ei ole saavutettu. Suomen tavoitteita ei ole huomioitu ja uusia rajoittavia sääntöjä on tullut täysimääräisesti voimaan.
Vaikutetaan mahdolliseen siirtymäaikajärjestelyyn ja valmistaudutaan EU:n ja Ison-Britannian välisten kauppasopimus-neuvottelujen aloittamiseen.	A: Suomen tavoitteiden ja kantojen oikea-aikainen määrittely ja vaikuttaminen neuvotteluihin sekä vuoropuhelu sidosryhmien kanssa. Suomen kannat saatu hyvin EU:n neuvotteluprosesseihin. B: Edellinen toteutunut osittain. C: Edellinen ei ole toteutunut.
Lisätään suunnitelmallisuutta ja johdonmukaisuutta Team Finland –toiminnassa maajohtajuus huomioiden sekä asiakasarvon tuottaminen yrityksille TF-toiminnan lähtökohtana. Tehostetaan UM:n ja Business Finlandin yhteistoimintaa. Kehitetään viestintää suomalaisille yrityksille mm. edustus- tojen palveluista, liiketoimintamahdollisuuksista ja kv. järjestöjen hankinnoista. Panostetaan myös kohdemaissa viestintään Suomen vahvuuksista kumppanina ja investointikohteena, ml. koulutustaso, vakaa toimintaympäristö ja kestävä kehityksen tavoitteisiin sitoutuminen, osana maakuva-työtä.	A: Ulkomaanverkoston yhteinen (UM-BF) resurssisuunnittelu käytössä, toiminnan seuranta koskevat indikaattorit määritelty ja TF-vierailuja koskeva uudistus viimeistelty. B: Edelliset toteutettu osittain. C: Edelliset eivät ole toteutuneet. A: Yrityspalvelujen määrä on ollut suuri ja asiakaspalaute on positiivista. B: Palvelujen määrä on ollut kohtalainen ja/tai asiakaspalaute on keskimääräistä. C: Palvelujen määrä on ollut vähäinen ja/tai palaute negatiivista. A: Kv.järjestöjen hankintojen TF palvelumallin pilotti on toimeenpantu onnistuneesti ja sen pohjalta saadaan aikaan toimiva palvelumalli B: Kv.järjestöjen hankintojen TF palvelumallin pilotointi onnistui osittain ja sen pohjalta saadaan aikaan palvelumalli C: Kv.järjestöjen hankintojen TF palvelumallin pilotointi epäonnistui eikä palvelumallia saatu viimeisteltyä A: Koulutusvientitoiminta on aktiivista ja palaute positiivista. B: Toimintaa on kohtalaisesti. Palaute on keskimääräistä. C: Toimintaa on vähän. Palaute on negatiivista.

<p>Tuetaan kehitysmaiden talouksien vahvistumista edistämällä työpaikkojen luomista ja kansainvälisiin arvoketjuihin integroimista sekä korostamalla yksityissektorin osallistumista sekä yritys vastuuta.</p>	<p>A: Suomen tukemat monenkeskiset yhteistyöohjelmat ovat tuloksellisia. Yrityksillä ja järjestöillä on paremmat edellytykset hyödyntää kehitysmaaliiketoiminnan instrumentteja. EU:n politiikka vastaa Suomen tavoitteita. B: Tuloksellisuus voidaan osittain kyseenalaistaa. C: Tavoitteet eivät toteudu.</p>
--	---

Ulkoasiainhallinto työskentelee ihmisoikeuksien, tasa-arvon sekä demokratian vahvistamiseksi

Ulkoasiainhallinto edistää ihmisoikeuksia, tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja osallistumisen tukemista osana globaalia vastuun kantoa. Kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeusnormiston puolustaminen ja edelleen kehittäminen, ml. rankaisemattomuuden lopettamiseksi, on olennainen osa tätä työtä.

Ulkoasiainhallinto tehostaa työtä tyttöjen ja naisten aseman ja oikeuksien vahvistamiseksi, ml. kansainvälisten toimijoiden työtä tukemalla sekä vaikuttamistyön että resursoinnin keinoin. Tasa-arvoa tuetaan myös avoimen kansainvälisen kaupan säädöstöllä.

Ulkoasiainhallinto toimii yhteiskuntien demokraattisuuden ja toimintakyvyn vahvistamiseksi globaalisti.

Ulkoasiainhallinto tarjoaa suomalaisen yhteiskunnan omaan kehitykseen ja toimintamalleihin perustuva tietoa ja kokemuksia yhteistyökumppanien käyttöön. Koulutuksen ja siihen liittyvän kapasiteetin vahvistaminen Suomen omaa osaamista tarjoamalla on osa tätä työtä.

Ulkoasiainhallinto toimii sen edistämiseksi, että EU:n jäsenvaltiot ovat täysin sitoutuneita unionin perussopimusten noudattamiseen ml. sen arvoihin – kuten vapaus, kansanvalta, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen sekä oikeusvaltioperiaate.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus	
Tulostavoitteet vuodelle 2018	Vuoden 2018 tulostavoitteiden arviointi
<p>Edistetään johdonmukaisesti ihmisoikeuksia, tasa-arvoa ja demokratiaa ulkopoliittikan eri lohkoilla (turvallisuus-, kauppa ja kehityspolitiikka) osana kansainvälisen normatiivisen järjestelmän vahvistamista ja toimeenpanoa; EU:n ja univertsaaliin arvopohjaan perustuen sekä suomalaisen yhteiskuntamallin kokemuspohjalta.</p>	<p>A: Toiminta aktiivista ja tuloksellista. B: Toiminnassa parantamisen varaa. C: Toiminta ollut passiivista eikä vaikuttamismahdollisuuksia ole hyödynnetty.</p>
<p>Toimitaan kansainvälisen ihmisoikeusnormiston puolustamiseksi ja edelleen kehittämiseksi eri foorumeilla (ml. YK, Etyj, EN) erityisesti EU:n kautta ja sen yhtenäisyyteen pyrkien. Hyödynnetään Suomen EN-puheenjohtajuus 2018-2019 ja YK:n ION-kampanjointi täysipainoisesti tavoitteen edistämisessä.</p>	<p>A: Toiminta ollut näkyvää ja tuloksellista. B: Toimintaa on ollut, mutta tulokset vaatimattomia. C: Toimintaa ei ole ollut eikä vaikuttamaan ole pyritty.</p>
<p>Tehostetaan työtä tyttöjen ja naisten oikeuksien ja helposti syrjäytyvien ryhmien aseman vahvistamiseksi sekä kahdenvälisesti että monenkeskisen työn kautta. Kasvatetaan edelleen sukupuolten välistä tasa-arvoa edistävän kehitysyhteistyön määrää. Edistetään kauppa- ja kehityspolitiikan keinoin naisten taloudellista voimaannuttamista. Toimitaan tyttöjen ja naisten seksuaali- ja lisääntymissterveyden edistämiseksi. Toimitaan naisten roolin ja omistajuuden lisäämiseksi rauhanprosesseissa, esim. uuden kansallisen 1325-toimintaohjelman kautta.</p>	<p>A: Sukupuolten välistä tasa-arvoa edistävän kehitysyhteistyön osuus on A: vähintään 40% B: yli 37% C: alle 37%</p> <p>A: Suomi on YK:ssa edistänyt sukupuolinäkökulmaa. 1325-toimintaohjelmasta on kehittynyt konkreettinen väline. B: Tyttöjen ja naisten oikeuksien asemaa ja oikeuksia otetaan satunnaisesti esille, 1325-toimintaohjelmasta</p>

<p>Edistetään yhdenvertaisuutta, oikeusvaltioperiaatetta sekä vapaan kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia demokratian perustekijöinä sekä kehityksen ja turvallisuuden edellytyksinä vaikuttaen näin myös muuttoliikkeen juurisyihin.</p>	<p>A: Yhteistyö kansalaisyhteiskunnan kanssa on ollut tiivistä ja tuloksellista. B: Yhteistyössä ja tuloksissa on parantamisen varaa. C: Yhteistyö on ollut vaatimatonta.</p> <p>A: Tuki ihmisoikeuspuolustajille tuloksellista. B: Ihmisoikeuspuolustajia tuettu jonkin verran, tulokset vaatimattomia. C: Ihmisoikeuspuolustajien toimintaa ei ole tuettu.</p>
--	--

Ulkoasiainhallinto edistää Agenda 2030:n toimeenpanoa ja toimii ilmastonmuutoksen torjumiseksi

Suomi on sitoutunut kantamaan osaltaan globaalia vastuuta kestävän kehityksen Agenda 2030:n toimeenpanossa. Kaikki ulkoasiainhallinnon toiminnan painopisteet edistävät Agenda 2030:n mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Kestävää kehitystä edistetään myös ulkoasiainhallinnon toimintatapojen kautta sekä ministeriössä että edustustoissa.

Ulkoasiainhallinto edistää ilmastopimuksen toimeenpanoa ja osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön, jolla rajoitetaan ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista, ml. EU:n energia- ja ilmastodiplomatian kautta. Lisäksi ulkoasiainhallinto vahvistaa kehittyvien maiden ympäristöllisesti kestävästä kehitystä tukemalla alan ohjelmia näissä maissa, osallistumalla kansainväliseen ilmasto- ja ympäristörahoitukseen sekä normatiiviseen työhön.

Ulkoasiainhallinto tukee kestävästä kehitystä työskentelemällä suomalaisen cleantech-osaamisen viennin, innovaatioiden ja investointien tukemiseksi sekä tutkimus- ja innovaatiotoiminnan vahvistamiseksi. Ulkoasiainhallinto edistää puhtaan energian ja kiertotalouden ratkaisuja.

Arktisen yhteistyön kautta edistetään niin turvallisuutta, ympäristö- ja ilmasto kuin kaupallistaloudellisia näkökohtia sekä arktisen alueen että globaalimman hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus	
Tulostavoitteet vuodelle 2018	Vuoden 2018 tulostavoitteiden arviointi
<p>Myötävaikutetaan siihen, että Suomen ulkopoliittika kaikilla osa-alueillaan edistää kestävästä kehitystä. Edistetään poikkihallinnollista johdonmukaisuutta ja koordinaatiota tämän tavoitteen tukemiseksi.</p>	<p>A: Koordinaatiota ja johdonmukaisuutta edistetty hyvin. B: Koordinaatiota ja johdonmukaisuutta edistetty kohtalaisesti. C: Koordinaatiota ja johdonmukaisuutta edistetty heikosti.</p>

<p>Suunnataan kehitysyhteistyötä ja vaikuttamistyötä aiempaa vahvemmin kehityspoliittisen selonteon mukaisesti. Painopisteet, jotka edistävät osaltaan myös ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon tavoitteita, ovat: naisten ja tyttöjen oikeudet; kehitysmaiden omien talouksien vahvistaminen työpaikkojen, elinkeinojen ja hyvinvoinnin lisäämiseksi; yhteiskuntien demokraattisuus ja toimintakyky sekä ruoan, veden ja energian saatavuus ja luonnonvarojen kestävä käyttö.</p> <p>Kasvatetaan tukea vähiten kehittyneille maille sekä kyt-hankkeiden ihmisoikeusperustaisuutta.</p> <p>Kehitetään edelleen kehitysyhteistyön tulosohjauksen menettelytapoja ja tuloraportointia.</p>	<p>Suomen kehityspoliitiikan painopisteiden osuus kehitysyhteistyön uusista rahoituspäätöksistä (ml. finanssisijoitukset) ja vaikuttamissuunnitelmien tavoitteista on</p> <p>A: yli 90% B: yli 80% C: alle 80%</p> <p>Vähiten kehittyneisiin maihin kohdennettujen maksatusten osuus BKT:stä on</p> <p>A: yli 0,15% B: yli 0,14% C: alle 0,14%</p> <p>A: Eduskunnalle on laadittu laadukas ja kattava raportti kehityspoliitiikan tuloksista B: Tuloraportille asetetut laatutavoitteet täyttyvät osin C: Tuloraporttia ei ole laadittu</p> <p>A: Aid Transparency Index vähintään hyvä taso (60-100 %). B: Aid Transparency Index välttävä taso (40-59 %). C: Aid Transparency Index ennallaan/laskenut (0-39 %).</p>
<p>Edistetään kansainvälisten ilmastopöytäkirjojen tavoitteiden saavuttamista normatiivisen työn, ml. EU:n ilmasto- ja energiadiplomatian kautta sekä rahoittamalla kehitysmaiden ilmastotoimia. Pidetään aktiivisesti esillä ilmastomuutoksen vaikutukset mm. konfliktien ja muuttoliikkeen taustatekijöinä.</p>	<p>A: Tavoitteita on edistetty vaikuttamalla aktiivisesti ja monipuolisesti eri foorumeilla, ml. vaikuttamalla EU:n ilmastopöytäkirjojen sisältöön. B: Vaikuttamistyössä onnistuttu kohtuullisesti C: Vaikuttamistyötä ei ole tehty</p> <p>Rahoitus kehitysmaiden ilmastotoimille v. 2017 tasoon verrattuna on</p> <p>A: lisääntynyt B: pysynyt samana C: vähentynyt</p>
<p>Edistetään puhtaan teknologian ja vähähiilisen osaamisen vientiä ja kaupan vapauttamista, kiertotalouden ratkaisuja sekä innovaatioita ja investointeja ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.</p>	<p>A: Toteutunut hyvin B: Toteutunut kohtalaisesti C: Toteutunut huonosti</p> <p>A: YK:n innovaatiolaboratorion (UNTIL) kiertotaloustoiminnot saatu käynnistettyä onnistuneesti B: UNTIL-toiminnot käynnistyneet osin C: UNTIL-toimintoja ei ole käynnistetty</p>
<p>Hyödynnetään aktiivisesti Arktisen neuvoston puheenjohtajuutta Agenda 2030:n edistämiseksi.</p>	<p>A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut</p>
<p>Laajapohjaisella viestinnällä ja yhteistyöllä tuetaan hallituksen kehityspoliittikkaa ja tehdään Agenda 2030:n globaaleja tavoitteita tunnetuiksi sekä Suomessa että kansainvälisesti.</p>	<p>A: Tulosviestintä saavuttaa aiotut yleisöt hyvin. B: Tulosviestintä saavuttaa aiotut yleisöt kohtuullisesti. C: Tulosviestintä ei tavoita aiottuja yleisöjä.</p>

Ulkoasiainhallinto palvelee

Ulkoasiainhallinto palvelee koko valtionhallintoa, kansalaisia, yrityksiä, järjestöjä, mediaa ja muita yhteistyökumppaneita. Ulkoasiainhallinnon toiminta nojaa kattavaan ja ketterään edustustoverkkoon jonka tarjoamia väyliä ja välineitä tulee hyödyntää maksimaalisesti.

Nopeasti muuttuva ympäristö vaatii ulkoasiainhallinnolta tehokasta ennakkointia, seurantaa, analyysiä, tiedon jakamista ja resurssien joustavaa käyttöä. Monipuolinen osaaminen

mahdollistaa Suomen tavoitteiden edistämisen ja paremman riskien hallinnan, osana kokonaisturvallisuutta, nopeastikin muuttuvissa oloissa. Keskeisellä sijalla on Suomen ja ulkoasiainhallinnon oman kriisinkestävyuden vahvistaminen.

Ulkoasiainhallinnon keskeinen vaikuttamisen väline on vahvaan osaamiseen ja tiiviisiin verkostoihin perustuva tehokas kahden- ja monenvälinen diplomatia eri tasoilla. Ulkoasiainhallinto kiinnittää enenevästi huomiota digitalisaation hyödyntämiseen, ml. sosiaalinen media toimintaympäristönä.

Ulkoasiainhallinto palvelee yrityksiä. Keskeistä on Team Finland -rakenteiden toiminnallistamiseen tähtäävä työ. Edustustojen päälliköiden roolia ja vastuuta Team Finland -toiminnan maajohtajina selkeytetään. Edustustojen rooli vienninedistämisessä vahvistuu ja perustuu tiiviiseen yhteistoimintaan Business Finland -organisaation kanssa. Käytännön vienninedistämisen osaamista ulkoasiainhallinnossa kehitetään määrätietoisesti.

Ulkoasiainhallinnon tarjoamia kansalais- ja konsulipalveluja käyttää kasvava määrä suomalaisia. Muun muassa matkustusturvallisuus ja sen parantaminen, hädänalaisten suomalaisten avustaminen ulkomailla, viisumien ja passien myöntäminen, kuolemantapausten hoitaminen, maahantulo- ja perheenyhdistämisasiat jne. ovat kiinteä osa ulkoasiainhallinnon jokapäiväistä palvelua. Varmistetaan, että ulkoasiainhallinnon tehtäviin kuuluvat palvelut ovat myönteinen tekijä kilpailtaessa Suomeen muuttota harkitsevista kansainvälisistä osaajista. Ulkoasiainhallinnon tarjoamia kansalaispalveluita kehitetään ottamalla huomioon uudistettava kansalaispalvelulaki.

Suomen intressejä edistetään tehokkaalla viestinnällä ja maakuvatyöllä. Ulkoasiainhallinnon maakuvatyössä lähtökohta on Suomi länsimaiseen arvopohjaan nojaavana oikeusvaltiona ja tasa-arvoisena, dynaamisena pohjoismaisena hyvinvointivaltiona, jonka tärkein poliittinen viiteryhmä on Euroopan unioni. Taloudellisia ulkosuhteita edistetään nostamalla esiin suomalaista osaamista, osaajia, ilmiöitä, kulttuuria sekä yhteiskunnan vahvuuksia.

Ulkoasiainhallinto viestii ajanmukaisin keinoin. Olennaista on koko ulkoasiainhallinnon viestintävalmiuden parantaminen.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus	
Tulostavoitteet vuodelle 2018	Vuoden 2018 tulostavoitteiden arviointi
Ulkoiset palvelut	
Vahvistetaan edustustojen roolia vienninedistämisessä yhteisohjauksmalliin ja maajohtaja-asemaan perustuen. Otetaan käyttöön uusia TF-toiminnan tehokkuuden ja tuloksellisuuden arvioinnin mittareita ja menetelmiä.	A: Ulkomaantiimien TF-työn seurannan mittaamista kehitetty ja otettu käyttöön uusia mittaamisen välineitä B: Uusia mittaamisen välineitä ei ole otettu käyttöön C: Mittaristoa ei ole kehitetty. A: CRM on otettu onnistuneesti käyttöön. B: CRM on otettu käyttöön osittain. C: CRM:n käyttöönotto on viivästynyt.
Edistetään hallituksen EU-tavoitteita palvelemalla kaikkia hallinnonaloja hyödyntäen edustustoverkkoa. Valmistaudutaan tulevaan EU-puheenjohtajuuskauteen. Tiivistetään yhteistyötä ns. triomaiden kanssa EU-puheenjohtajuuteen valmistauduttaessa. Edistetään EU-tietoutta ja keskustelua Suomessa.	A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut

<p>Koko ulkoasiainhallinto osallistuu aloitteellisesti ulkoasiainhallinnon strategisten painopisteiden mukaisesti julkisiin keskusteluihin. Suomen kantoja viestitään tehokkaasti ja suunnitelmallisemmin, myös ulkomaisille kohderyhmille.</p>	<p>Julkiseen keskusteluun osallistuvien hallinnonalan asiantuntijoiden joukko on A: Kasvanut B: Säilynyt ennallaan C: Muut kommentoivat</p>
<p>Edistetään suomalaisten asiantuntijoiden rekrytointeja kansainvälisiin järjestöihin.</p>	<p>A: Lisää suomalaisia on onnistuttu saamaan kansainvälisiin järjestöihin. B: Tukitoimia on tehostettu, mutta suomalaisia on saman verran kuin nyt. C: Suomalaisten määrä on laskenut, eivätkä rekryointipyrkimykset ole tuottaneet tulosta.</p>
<p>Kehitetään ulkoasiainhallinnon tarjoamia kansalaispalveluita ottamalla huomioon uudistettava kansalaispalvelulaki ja hallituksen turvapaikkapoliittinen toimenpideohjelma. Kansalaispalveluista tehdään myönteinen kilpailutekijä sekä viimeistellään edustustoverkon maahantulopalveluiden järjestäminen TAMA-hankkeen mukaisesti sekä edistetään ulkoistamista. Samalla parannetaan toiminnan tuottavuutta digitalisaatiota hyödyntämällä.</p>	<p>A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut</p> <p>Hädänalaisten avustaminen ml. sairas- ja kuolemantapausten hoitaminen sekä perheoikeudelliset asiat: tapausten hoitaminen aloitettu 24 h kuluessa sen tiedoksi saamisesta. A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut</p> <p>Tasokkaiden, kohdennettujen matkustusturvallisuuspalveluiden tarjoaminen: A: Matkustustiedotteiden sisältö on päivitetty joka toinen kuukausi ja viimeistään 10 h kuluessa siitä, kun toimialueen turvallisuustilanteessa on tapahtunut muutos. Matkustusilmoituspalvelu on toiminut odotetun tehokkaasti. B: Matkustustiedotteiden päivittäminen on toteutunut osittain ajallaan. Matkustusilmoituspalvelu on toiminut suhteellisen hyvin. C: Matkustustiedotteiden päivittäminen on ollut puutteellista eikä matkustusilmoituspalvelu ole toiminut odotetusti.</p> <p>Toimintavalmiuden ylläpito kriisitilanteita varten: A: Ulkoasiainhallinnon toimintavalmiudet on saatu pidettyä yllä - kriisipäivystys tai tehostettu tilanneseuranta käynnistetään 1 h kuluessa tilanteen tiedoksi saamisesta; Konsulikomennuskuntien lähtövalmius / vastaanottaminen 4-6 tunnin kuluessa lähettämispäätöksestä. B: Toimintavalmiuksia pidetään yllä, mutta reagoit nopeus ja -tehokkuus ovat kärsineet. C: Toimintavalmiudet ovat selkeästi laskeneet.</p>
<p>Kehitetään uusi kansallinen viisumijärjestelmä.</p>	<p>A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut</p>
<p>Laajennetaan sähköistä paikkariippumatonta maahantuloasioiden käsittelyä ml. Kouvolaan maahantuloasioiden palvelukeskuksessa.</p>	<p>A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut</p>

<p>Esitetään maakuvaviestinnässä Suomi länsimaiseen arvopohjaan nojaavana oikeusvaltiona ja tasa-arvoisena, dynaamisena pohjoismaisena hyvinvointivaltiona, jonka tärkein poliittinen viiteryhmä on Euroopan unioni.</p>	<p>Maakuvan muutostekijöihin on reagoitu A: aloitteellisesti ja ennakoiden B: neutraalisti, hiljaisiin signaaleihin reagoiden C: jälkijättöisesti</p> <p>Maakuvatyön perusnarratiivi, vuosittaiset painopisteet ja tärkeimmät työkalut on omaksuttu edustustojen maakuvatyössä A: hyvin B: kohtalaisesti C: heikosti</p>
<p>Toteutetaan UM100 hankkeet resurssitehokkaasti ja tavalla, joka tukee ulkoasiainhallinnon työtä ja tavoitteita.</p>	<p>Kansalaisten käsitys ulkoasiainhallinnossa tehtävästä työstä on A: Merkittävästi laajentunut B: Jonkin verran selkiytynyt C: Yhtä salaperäistä kuin ennenkin</p> <p>UM100 -hankkeessa onnistutaan osallistamaan koko ulkoasiainhallinto oman ministeriön myönteisen ja realistinen työnantajakuvan/brändin edistämiseen A: laajapohjaisesti B: kohtalaisesti C: tuskin ollenkaan</p>
<p>Saatetaan ulkoasiainhallinnon verkkosivu-uudistus päätökseen. Julkaistaan uudistettu ministeriön verkkosivusto ja maasivusto. Otetaan käyttöön ulkoministeriön uusi visuaalinen ilme.</p>	<p>Ministeriön verkkosivustouudistus on A: toteutunut suunnitelmien mukaan B: toteutunut pääosin suunnitelmien mukaan C: jäänyt toteuttamatta tai toteutunut toisin kuin suunniteltu</p> <p>Maasivusto on A: toteutunut suunnitelmien mukaan B: toteutunut pääosin suunnitelmien mukaan C: jäänyt toteuttamatta tai toteutunut toisin kuin suunniteltu</p> <p>VISU on toteuttanut sille asetetut tavoitteet A: hyvin B: kohtalaisesti C: huonosti</p>
<p>Sisäiset palvelut</p>	
<p>Kehitetään jatkuvasti ulkoasiainhallintoa toimeenpanemalla Suomen edustautumisen tavat ja mallit -hankkeen (TAMA) linjauksia.</p>	<p>A: TAMA-hankkeen esityksiä on pantu toimeen suunnitellun aikataulun mukaisesti. B: Aikataulussa on myöhästytty. C: Esityksiä ei ole pantu toimeen.</p>
<p>Ohjataan vähenevät voimavarat hallinnonalan strategisiin painopistealueisiin (priorisointi, depriorisointi, poisvalinta).</p>	<p>A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut</p>
<p>Toimeenpannaan kehitysyhteistyön toimintatapahankkeessa päätetyt uudistukset hallinnollisten menettelyjen keventämiseksi.</p>	<p>Kyt-hallinnon käytännöt selkeät ja tehokkaat A: tilanne parantunut B: tilanne ennallaan C: tilanne huonontunut</p>
<p>Jatketaan kehitystyötä turvallisen tiedonvälityksen ja turvallukitellun tiedon hallinnan parantamiseksi, asianhallinta sekä hallinnonala- että valtioneuvostotasolla; syvennetään yhteistyötä VNK/VNHY:n ja Valtorin kanssa.</p>	<p>A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut</p> <p>A: Yhteistyö VNHY:n kanssa toimii. B: Yhteistyö ei toimi kaikilta osin. C: Yhteistyö ei toimi.</p>

Jatketaan hallinnonalan hankintastrategian toimeenpanoa sekä omassa toiminnassa agenda 2030:n kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpanoa.	A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut
Varmistetaan, että uudet toimitilat tukevat ministeriön tehtävien hoitoa ja henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan Merikasarmen toimitilas suunnittelussa.	A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut
Hyvän johtajuuden periaatteet toimivat johtamisen perustana. Panostetaan korkealaatuiseen esimiestyöhön.	360 esimieskartoituksen tulokset
Vahvistetaan edustustojen työnantajaosaamista ja kehitetään paikallisesti palkattujen tehtäväkenttä ja palvelussuhteiden ehtoja linjakkaasti, keskenään hyvin erilaisten asemamaiden lainsäädännön ja olosuhteiden asettamisissa puitteissa.	A: Toteutunut täysin B: Toteutunut osittain C: Ei ole toteutunut

Edustustojen toimintaprofiilit

Tässä asiakirjassa vahvistetaan edustustojen toimintaprofiilit edustustojen TTS-asiakirjoissaan tekemien esitysten pohjalta. Esitykset on käyty läpi ministeriön osastoilla ja virkamiesjohdossa. Näissä käsittelyissä profiilit on pyritty yhdenmukaistamaan niin ao. alueen kuin koko edustustoverkonkin sisällä. Profiilit ovat edelleen ohjeellisia eikä niistä vedetä johtopäätöksiä mahdollisten edustustoverkko muutosten pohjaksi.

Vahvistetut toimintaprofiilit löytyvät liitteestä 1. Edustuston tulee käyttää vahvistettua profiilia toimintansa ja resurssiensa ohjaamiseen.

Määrärahat ja henkilöstökehukset

Valtion talousarvio vuodelle 2018 vahvistettiin eduskunnassa 20.12.2018. Ministeriön pääluokan (24.) määrärahat ovat yhteensä 1 103 091 000 euroa. Luvuittain määrärahat jakautuvat seuraavasti: 24.01. Ulkoasiainhallinto 245 154 000 euroa, 24.10. Kriisinhallinta 73 359 000 euroa, 24.30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö 690 246 000 euroa ja 24.90. Ulkoministeriön hallinnonalan muut menot 94 332 000 euroa. Ulkoministeri vahvisti ulkoministeriön hallinnonalan tilijaottelun 11.1.2018 (HEL7M1439-1).

Tässä määrärahojen jakopäätöksessä määritelty määrärahataso on osastoja, palveluja ja edustustoja sitova. Vuonna 2018 talousyksikön resurssisuunnittelun tavoitteena on tarkastaa määrärahat keskitetysti toukokuussa (valuuttakurssit) ja syyskuussa elokuun tilanteen mukaisesti. Tarkistuksessa otetaan huomioon vain välttämättömät ennakoimattomat menot sekä erityisesti siirtojen ja valuuttakurssien vaikutus käytössä oleviin määrärahoihin. Niiden osastojen ja yksiköiden, jotka ovat saaneet käyttöönsä määrärahaa myös siirretyn määrärahan tileiltä (4.17.24.01.01, 4.17.24.01.21 ja 4.17.24.90.66) tulee käyttää tämä määräraha ensin.

Hallinnonalan henkilöstökehyykset (htv) ovat seuraavat:

HTV/vuosi	2018	2019	2020	2021	2022
UE lähetetty henkilöstö	551	594	545	545	545
UE paikalta palkatut	917	934	915	915	915
UE yhteensä	1 468	1 528	1 460	1 460	1 460
Ministeriö	881	873	843	842	842
UH yhteensä	2 349	2 401	2 303	2 302	2 302

Osastojen/palveluiden henkilöstövahvuudet 2018 - 2022:

HTV/vuosi	2018	2019	2020	2021	2022
ALI	55	55	54	54	54
ASA	50	50	50	50	50
EUR	51	51	47	47	47
ITÄ	39	39	39	39	39
POL	73	75	73	73	73
TUO	48	49	48	48	48
KEO	98	99	97	96	96
KPA	134	134	121	121	121
OIK	40	40	39	39	39
VIE	54	52	50	50	50
PRO	15	15	15	15	15
HAL	134	123	120	120	120
JOHTO	74	75	74	74	74
UM Muut	16	16	16	16	16
Yhteensä	881	873	843	842	842

Yllä esitettyissä henkilöstövahvuuksissa ei ole otettu huomioon valtiokonsernin kehittämishankkeiden (mm. KiTi, HaMa) vaikutuksia, hallinnonalan TAMA-hankkeen vaikutuksia eikä kansalaispalveluiden ja kehitysyhteistyön toimintatapojen kehittämishankkeiden vaikutuksia henkilötyövuosiin. Vahvuuksissa ei ole myöskään vielä otettu huomioon Kiky-sopimuksesta johtuvia henkilötyövuosivähennyksiä hallinnonalalta.

Henkilöstövahvuuksissa on otettu huomioon seuraavat muutokset:

Vahvistukset

Ministeriö: ALI, ASA, ITÄ, KEO, POL (2), TAS, TUO, VIE, KPA (6)

Edustustot/lähetetyt: ABA, EUE, KIO, OEC/UNE

Edustustot/paikallisesti palkatut: EUE (2), BAN, BOG (3), JAK, KUL, NDE, TOK, BEI, YKE (2)

Kansalliset asiantuntijat: EUH/Bryssel

Erityisasiantuntijat: BUE, EUE, PEK, RIA, SIN, WAS, VIL, KIO

Vähennykset

Ministeriö: ALI, HAL, KEO

Edustustot/lähetetyt: MEX

Erityisasiantuntijat: PIE, TUK

Edustustot/Paikallisesti palkatut: BUD (-2), BER (-2), DUB, TAL, VIL (-0,5), BAN, LOS, NDE (-6), ABA, MAP (-2), TEL

Henkisten voimavarojen hallinnalle ja kehittämiselle on vuoden 2018 talousarviossa esitetty seuraavat ulkoasiainhallinnon tavoitteiden mukaiset tunnusluvut:

	2016 toteutuma	2017 ennakoitu	2018 tavoite
Henkilötyövuodet	2 373	2 332	2 338
— Ulkoministeriö	870	849	856
— Ulkomaanedustus	542	546	545
— Paikallisesti palkatut	961	937	937
Naisia, %-osuus	67	65	65
Naisten %-osuus johdosta	47	47	48
Naisten %-osuus asiantuntijatehtävistä	67	67	67
Koulutustasoindeksi	6,1	6,1	6,1
Työtyytyväisyysindeksi	3,7	3,7	3,7
Sairauspoissaolot, pv/htv	5,0	5,2	5,0

Toimintamenomäärärahat

24.01.01 Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (nettob) (S 2 v)

Toimintamenot vuodelle 2018 ovat yhteensä 246 890 920,31 euroa, josta vuoden 2018 talousarvion momentin määräraha on 219 488 000 euroa ja vuodelta 2017 siirtyvä osuus on 27 402 920,31 euroa. Määrärahan mitoituksessa on vuoden 2018 talousarviossa otettu huomioon seuraavat muutokset:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)	
Brexit erityisasiantuntija Suomen pysyvässä edustustossa EU:ssa	209
IMO-erityisasiantuntija Suomen Lontoon suurlähetystössä (siirto momentille 31.20.01)	-83
Erityisasiantuntija Suomen suurlähetystössä Moskovassa (siirto momentilta 26.01.01)	176
Elintarvikeviennin erityisasiantuntija Suomen Pekingin suurlähetystössä (siirto momentilta 30.20.47)	300
ILO-erityisasiantuntija Suomen pysyvässä edustustossa Genevessä (siirto momentilta 32.01.01)	299
Sosiaali- ja terveysalan erityisasiantuntija Suomen Tukholman suurlähetystössä (siirto momentille 33.01.01)	-75
Kiinan paikkariippumaton viisumikäsitely -pilotti	210
Lisääntyneestä turvapaikanhakijamäärästä aiheutuvat menot (erityisesti perheen yhdistämiset)	-533
Maahanmuuton erityisasiantuntija Suomen pysyvässä edustustossa EU:ssa (siirto momentilta 26.01.01)	17
Maahanmuuttoon liittyvä tiedotustoiminta	-100
Palkkaliukumasäästön VNHY-osuuden tarkistus (siirto momentille 23.01.01)	-20
Siirto momentille 24.01.74	-500
Säästöjen VNHY-osuuden palautus momentilta 23.01.01	170
Työllisyys ja kilpailukyky: Team Finland -verkoston määräaikainen vahvistaminen kaupallistaloudellisilla asiantuntijoilla	-6
Valtioneuvoston lehtihankintojen keskittäminen lopuilta osin (siirto momentille 23.01.01)	-26
Valtioneuvoston puhelinvälitystoiminnan uudelleenorganisointi (1 htv) (siirto momentilta 23.01.01)	45
Viennedistäminen	1 500
Hankinnasta maksuun -säästö (HO 2015)	-118
Kirjanpidon keskittäminen (HO 2015)	-47
Lomarahojen alentaminen (Kiky)	-5
Palkkaliukumasäästö	-183
Sairausvakuutusmaksun alentaminen (Kiky)	-50

Toimintamenojen tuottavuussäästö	-1 190
Toimintameno säästö (HO 2015)	-730
Työajan pidentäminen (Kiky)	-98
Työnantajan eläkemaksun alentaminen (Kiky)	-158
Yhteensä	-996

Määrärahaajaossa on noudatettu pääasiallisesti suunnitteluohjeen (HELM7M1439-2) mukaisesti vuoden 2016 bruttomenojen toteumatasa vähennettynä kertaluonteisilla menoilla. Määrärahaajaossa on otettu huomioon vuoden 2017 aikana tapahtuneet pysyvät muutokset toiminnassa ja niiden edellyttämät määrärahat. Toimialavastaavien määrärahojen tasoa määriteltäessä on lähdetty vuoden 2018 talousarvioesityksestä, toiminnassa tapahtuneista muutoksista sekä vuosien 2016 ja 2017 määrärahojen käytöstä.

Hallinnonalalla tulee edelleen noudattaa tiukkaa menokuria. Sellaista toimintaa, joka ei suoraan liity hallinnonalan tulostavoitteiden saavuttamiseen ja edustustoissa edustuston toimintaprofiiliin, tulee rajoittaa. Ministeriön johto jatkaa määrärahojen käytön seurantaan, tarvittaessa myös yksikkö- ja edustustotasolla.

Tässä talousarvion toimenpanoasiakirjassa määritelty määrärahataso on osastoja, palveluiden alueita, erillisyyksiköitä ja edustustoja sitova. Talousyksikön resurssisuunnittelu tarkistaa määrärahat keskitetysti kaksi kertaa vuonna 2018. Määrärahatarkistuksissa painotetaan erityisesti henkilöstösiirroista ja valuuttakurssien vaihteluista aiheutuvia lisätarpeita edustustojen määrärahoihin sekä vastataan toimintayksikköjen ennakoimattomiin välttämättömiin lisämenoihin.

Toimintamenomäärärahasta esitetään jaettavaksi osastoille, palveluille ja erillisyyksiköille 11 989 920,31 euroa, hallintopalvelujen toimialavastaaville yksiköille ja talousyksiköille yhteensä 143 294 000 euroa ja edustustoille 71 706 000 euroa; yhteensä 226 989 920,31 euroa. Jaettava määräraha ylittää 7 501 920,31 eurolla vuoden 2018 talousarviossa hallinnonalalle osoitetun 219 488 000 euron määrärahan.

Jakamatonta määrärahaa jää 19 901 000 euroa. Jakamattomalla määrärahalla varaudutaan edustustoverkon rakenteessa, valuuttakurssissa ja maksullisen toiminnan tuloissa tapahtuvien muutosten menoihin sekä henkilöstön UE-siirtojen ja toimintaympäristössä tapahtuvien yllättävien muutosten menoihin.

Team Finland -toiminta

Ulkoministeriölle osoitettiin vuoden 2018 talousarviossa 1 500 000 euroa vienninedistämiseen. Määräraha mahdollistaa myös Team Finland-vuosisuunnitelmiin perustuvan toiminnan lisärahoituksen edustustoille. Lisämäärärahan myöntämisen perusteena on korkeatasoinen ja tavoitteellinen TF-vuosisuunnitelma. Lisämääräraha tulee käyttää myöntöpäätöksessä mainittuun ja TF-vuosisuunnitelmaan sisältyvään painotukseen/kohteeseen projektirahoituksen, osto- tai konsulttipalvelujen muodossa.

Määrärahan käytön tuloksellisuutta arvioidaan erikseen edustuston tuloraportoinnin perusteella viimeistään vuosiraportoinnin yhteydessä. Tuloraportointiin tulee soveltuvin osin sisällyttää tuotetut tai täsmennetyt myyntiliidit tai markkinamahdollisuudet, aktivoitujen yritysten määrä, yrityspalautekyselyt palvelun hyödyllisyydestä ja tiedot mahdollisista kauppojen syntymisestä.

Tulosraportointiin tulee sisällyttää myös ulkomaantiimin itsearviointi onnistumisesta noudattaen arviointiasteikkoa: hyvä, tyydyttävä, heikko.

Tässä asiakirjassa osoitetaan lisämäärärahoja TF-vuosisuunnitelman perusteella seuraaville edustustoille:

Edustusto	Euroa	Peruste rahoitukselle
Alger	10 000	markkinoillepääsymahdollisuuksien jatkotyöstö
Buenos Aires	15 000	markkinoillepääsymahdollisuuksien jatkotyöstö
Dar es Salaam	10 000	markkinoillepääsymahdollisuuksien jatkotyöstö
Geneve	10 000	markkinoillepääsymahdollisuuksien jatkotyöstö
Haag	10 000	markkinoillepääsymahdollisuuksien jatkotyöstö
Kuala Lumpur	20 000	markkinoillepääsymahdollisuuksien jatkotyöstö
Maputo	10 000	markkinoillepääsymahdollisuuksien jatkotyöstö
Oslo	25 000	konsultti- ja muut palvelut
Ottawa	40 000	biotalousprojekti
Riika	5 000	markkinoillepääsymahdollisuuksien jatkotyöstö
Santiago de Chile	15 000	konsultti- ja muut palvelut
Tallinna	10 000	konsultti- ja muut palvelut
Wien	10 000	markkinoillepääsymahdollisuuksien jatkotyöstö
Vilna	5 000	markkinoillepääsymahdollisuuksien jatkotyöstö
Zagreb	15 000	markkinoillepääsymahdollisuuksien jatkotyöstö
Yhteensä	210 000	

Määrärahat on otettu huomioon edustustojen määrärahoissa liitteessä 2.

Edustaminen ja yhteistoimintatilaisuudet

Edustusmenojen seuraamiseksi ko. menoja eri LKP-tileille kirjattaessa tulee käyttää kuluseurantakoodia (seuko2) 13091421 Edustaminen. Sidosryhmien kanssa järjestettävien yhteistoimintatilaisuuksien, mm. Team Finland -tilaisuudet, yhteydessä tulee menojen seuraamiseksi käyttää kuluseurantakoodia (seuko2) 13091423 Yhteistoimintatilaisuudet. Kuluseurantakoodia käytetään myös LKP-tilin 45100306 Ulkomaan edustuskorvaus kanssa.

EU-puheenjohtajuus 2019

Suomi toimii EU-puheenjohtajana vuonna 2019. Ulkoministeriölle puheenjohtajuudesta aiheutuvien menojen seuraamiseksi tulee kirjauksissa käyttää kuluseurantakoodia (seuko2) 13091424.

Virkistysmääräraha

Yksiköiden ja edustustojen virkistyspäivää varten käytettävissä oleva virkistysmääräraha on 60 euroa/osallistuva työntekijä vuonna 2018.

Virkistyspäivään osallistuminen on vapaaehtoista ja siihen voivat osallistua kaikki työyhteisön jäsenet riippumatta siitä, minkälaiseen palvelussuhteeseen kukin on palkattu; siis myös paikallisesti palkattu henkilöstö ja korkeakouluharjoittelijat.

Erillisten tilaisuuksien järjestäminen toimintayksikön työntekijöille tai työntekijäryhmille ei ole virkistysmäärärahalla tuettavaa toimintaa, eikä tätä rahaa voida käyttää yksittäisen työntekijän virkistäytymiseen itsekseen. Vakuutuksista jokaisen osallistujan on huolehdittava itse. Tarkempaa tietoa virkistysmäärärahasta on luettavissa Foorumi-intranetistä.

Osastojen ja yksiköiden yhteishankkeet

Osastojen ja yksiköiden suunnitellessa yhteisiä hankkeita, tulee ottaa huomioon että menot budjetoidaan ja maksetaan vain yhden, yleensä päävastuullisen, osaston/yksikön määrärahoista. Mikäli tämä edellyttää määrärahasiirtoja osastojen välillä, tulee näistä olla yhteydessä talousyksikön resurssisuunnitteluun jo hankkeen suunnitteluvaiheessa.

24.01.01.1 Ministeriön toimintamenot (johto, erilliset yksiköt, osastot ja palvelujen alueet)

Ministeriön osastojen, palvelujen ja erillisyyksiköiden määrärahaesitykset yhteensä olivat 12 193 100 euroa.

Ministeriön osastoille, palveluille ja erillisyyksiköille esitetään nettomäärärahoja yhteensä 11 989 920,31 euroa. Määrärahoissa on otettu huomioon EU:lta saatavat matkakorvaukset ja sisäministeriöltä saatavat yhteisrahoitteisen toiminnan tulot sisäisen turvallisuuden rahastosta, yhteensä 850 000 euroa.

Ministeriön osastot, palvelualueet ja erillisyyksiköt kirjaavat vuonna 2018 menonsa siirtyvän määrärahan tilille 4.17.24.01.01.1. Tulot kirjataan talousarviotilille 24.01.01.1.

Ministeriön hallintopalvelujen toimialavastaavien yksiköiden ja talousyksikön määrärahat

Hallintopalvelujen ja talousyksikön toiminta- ja taloussuunnitelmissa määrärahaesitykset olivat 147 091 491 euroa. Hallintopalvelujen toimialavastaaville yksiköille ja talousyksiköille esitetään jaettavaksi yhteensä 143 294 000 euroa.

Toimialavastaavien määrärahojen jakoperusteena on käytetty vuoden 2018 talousarvioesitystä, toiminnassa tapahtuneita muutoksia sekä vuosien 2016 ja 2017 määrärahojen käyttöä.

24.01.01.2 Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallintoon osoitetaan 121 630 000 euroa tässä asiakirjassa vahvistetun henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

24.01.01.3 Taloushallinto

Talousyksikölle osoitetaan toimialavastaavaa rahaa 2 249 000 euroa esityksen oltua 2 234 000 euroa.

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon palvelukeskuksen hoitaman henkilöstöhallinnon, taloushallinnon, kirjanpidon, maksuliikkeen ja seurannan järjestelmien (Kieku, Analyse-maksuliikenne ja Rondo) sekä Ratsu-raportointiin (Cognos) kuuluvien talousyksikön tilaamien talousraporttien aiheuttamat menot. Lisäksi määrärahoissa on otettu huomioon Rondo-valuuttaliittymän menot osana Budapestin edustuston siirtymistä talousyksikön edustustopalvelujen asiakaskuntaan.

Vuonna 2018 menot kirjataan siirtyvän määrärahan tilille 4.17.24.01.01.3.

24.01.01.4 Kiinteistöhallinto

Kiinteistöhallinnon nettomääräraha vuonna 2018 on 1 485 000 euroa. Esitys oli 1 825 000.

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon ne sisustushankkeet, joiden voidaan katsoa etenevän vuoden 2018 aikana, Venäjän Turun pääkonsulaatin vuokra (vastavuoroisuus Venäjän kanssa) ja asiantuntija- ja tutkimuspalvelut sekä 520 000 euroa vuodelta 2017 siirtyneitä sisustushankkeiden menoja. Vuokratuloja arvioidaan vuoden 2018 aikana kertyvän 420 000 euroa.

Edustustokiinteistöjen vuosikorjausten osalta määrärahat on osoitettu suoraan edustustojen määrärahoihin.

24.01.01.5 Tietohallinto

Tietohallinnon nettomääräraha vuonna 2018 on 14 270 000. Määrärahaesitys oli 17 620 245 euroa.

Määrärahan mitoituksessa on otettu sisäisen turvallisuuden rahastolta saatavina yhteisrahoitteisten hankkeiden tuloina 1 500 000 euroa (viisumijärjestelmät) sekä vuodelta 2017 siirtynyt Valtorin laskutus 270 000 euroa. Tietohallinnon bruttomenot ovat yhteensä 15 770 000 euroa.

Vuonna 2018 menoista 8 654 000 kirjataan siirtyvän määrärahan tilille 4.17.24.01.01.5 ja 7 116 000 kuluvaan vuoden määrärahoihin talousarviotilille 24.01.01.5. Tulot kirjataan kuluvaan vuoden määrärahoihin talousarviotilille 24.01.01.5.

24.01.01.6 Turvallisuus

Turvallisuusyksikölle osoitetaan toimialavastaavaa määrärahaa yksikön esityksen mukaisesti yhteensä 1 800 000 euroa.

Vuonna 2018 menot kirjataan siirtyvän määrärahan tilille 4.17.24.01.01.6.

24.01.21.7 Koulutus

Koulutusmäärärahat ovat 710 000 euroa. Esitys oli 580 000 euroa. Määrärahoissa on otettu huomioon esityksen jälkeen tietoon tulleet lisämenot yhteensä 150 000 euroa 360- ja esimiespotentiaalin kartoittamiseen sekä luottamusmiesten koulutukseen. Esityksestä on vähennetty 20 000 euroa vuoden 2016 tilinpäätöstietojen perusteella.

Henkilöstön kehittämissyksikön määrärahastaan hyväksymät koulutusmenot kohdistetaan koulutuksen saajan tulosyksikölle. Osastot ja edustustot hoitavat omilla määrärahoillaan oman sektorinsa sisältökoulutuksen.

Vuonna 2018 menot kirjataan siirtyvän määrärahan tilille 4.17.24.01.01.7.

24.01.01.8 Hankinta- ja tukipalvelut

Virastopalveluihin osoitetaan 1 150 000 euroa. Esitys oli 1 402 000 euroa.

Vuonna 2018 menot kirjataan siirtyvän määrärahan tilille 4.17.24.01.01.8.

24.01.01.9 Edustustojen toimintamenot

Edustustojen nettomäärärahaesitykset olivat yhteensä 76 167 400 euroa. Edustustojen esityksistä on tehty bruttomenojen vähennyksiä yhteensä 4 236 000 euroa. Valuuttakurssimuutosten vaikutuksen johdosta välillä lokakuu 2017 - tammikuu 2018 on edustustojen bruttomenomäärärahoja vähennetty 169 000 euroa. Tulotavoitetta on lisätty 56 400 euroa verrattuna edustustojen esityksiin. Nettomääräinen vähennys on 4 461 400 euroa, ml. valuuttakurssimuutoksen vaikutus. Edustustoille esitetään jaettavaksi nettomäärärahaa yhteensä 71 706 000 euroa.

Edustustojen määrärahataso on määritetty syyskuussa 2017 annetun suunnitteluohjeen perusteella: ”Suunnittelun lähtökohtana vuosina 2018 – 2022 ovat vuoden 2018 talousarviovalmistelun yhteydessä vahvistetut henkilöstökehitykset sekä vuoden 2016 bruttomenojen toteumataso vähennettynä kertaluonteisilla menoilla (HEL7M1439-2/04.09.2017)”. Edustustojen suunnitelmista on edellisen lisäksi tarkastettu valuuttakurssien vaikutus sekä lisätty vuoden 2017 talousarvion toimeenpanoasiakirjan jälkeen tehdyt pysyvät menolisäykset. Näin saatua budjetointitasoa on verrattu edustuston esitykseen. Esityksen ollessa budjetointitasoa korkeampi, edustuston antamat perustelut on käyty läpi ja siltä osin kuin ne ovat olleet alueosaston ja/tai ao. toimialavastaavan hyväksyttävissä ne on sisällytetty määrärahajakoon. Perustelemattomien tai hyväksymättömien menojen osuus on vähennetty määrärahatasosta säästövelvoitteena.

Edustustojen esittämien paikallisesti palkattujen palkankorotusten osalta on noudatettu linjaa, jossa ko. määrärahat on myönnetty edustustolle ainoastaan HAL-12:n puollon perusteella. Edustustoilta on tätä tarkoitusta varten pyydetty erikseen palkkavertailuja. Kiinteistöjen vuosikorjausten osalta määrärahat on osoitettu suoraan edustustojen määrärahoihin HAL-60 puollon perusteella. Edustustojen tulee olla vuosikorjaustoimenpiteistä yhteydessä HAL-60:een ja toimia sen ohjeiden mukaisesti.

Edustustojen määrärahaesitykset on tehty ministeriön julkaisemien lokakuun 2017 tilikurssien mukaisesti. Jakopäätöksessä on huomioitu valuuttojen kurssikehitys ministeriön julkaisemien tammikuun 2018 tilikurssien mukaisesti.

Edustustojen määräraha-aulukko on liitteenä 2. Taulukossa määrärahojen muutokset on esitetty sarakkeissa henkilöstö, muut toimialavastaavien yksiköiden muutokset ja muut muutokset. Taulukossa näkyy kommenttimerkinnöin tehtyjen muutosten perustelut.

Edustusto seuraa ensisijaisesti sille osoitettujen bruttomenomäärärahojen riittävyyttä (jakopäätöksen tummankeltainen sarake).

Kehitysyhteistyöedustustojen vuokra-, kiinteistö-, vartiointi- ja turvallisuuspalvelumenojen kirjaaminen

Kehitysyhteistyömäärärahoja voidaan käyttää kehitysyhteistyöedustustojen vartiointiin ja turvallisuuteen liittyviin ostopalveluihin sekä kanslioiden ja virka-asuntojen vuokra- ja kiinteistömenoihin siten kuin jakopäätöksen liitteessä 2 (kommenttimerkinnät) on hyväksytty. Seuraavien edustustojen ao. menot kirjataan talousarviokirjanpidon tilille 4.16.24.30.66 projektikoodia 1300X-89892595 käyttäen, liikekirjanpidon tilinä ja toimintayksikkönä käytetään tilikartan mukaisia ao. tiliä ja toimintayksikköä:

ASA	Kabul Kathmandu Yangoon
ALI	Addis Abeba Dar es Salaam Lusaka Maputo Nairobi Ramallah

Mikäli asianomaisia menoja on jo kirjattu edustustojen toimintamenoihin, tulee edustuston korjata ne korjausvientilomaketta käyttäen yllä esitetyllä tavalla.

Maakuvatyön hankemäärärahat

Vuonna 2018 on varattu 600 000 euroa edustustojen maakuvatyöhankkeisiin. Viestintäosasto myöntää maakuvatyön hankerahaa maakuvatyön painopistemaille, jotka vuosina 2016 - 2018 ovat Yhdysvallat, Venäjä, Kiina, Japani, Etelä-Korea, Intia, Meksiko, Iso-Britannia, Ranska, Saksa, Puola, Turkki ja Egypti. Lisäksi muille maille on varattu pienempi määräraha jaettavaksi yksittäisiin hyvin perusteltuihin maakuvahankkeisiin.

Maakuvatyön hankerahan käytöstä löytyy tietoja maakuvatyön käsikirjasta: <https://foorumi.mfa.uhnet.fi/ws/Viehe/CommunicationStrategies/Maakuvatyön%20käsikirja.pdf>.

Maakuvatyön hankemäärärahojen jako ja tiliointiohjeet vuodelle 2018 löytyvät liitteestä 5.

Ulkoministeriön ministereiden vierailujen menot

Ulkoministeriön omien ministereiden vierailujen yhteydessä edustustot maksavat asemaassa syntyneet menot omista määrärahoistaan (esim. kuljetukset, tarjoilut ja vastaavat). Mikäli edustusto ei ole voinut omissa määrärahoissaan ottaa huomioon näistä vierailuista aiheutuvia

menoja, voi se vuotuisen määrärahatarkistuksen yhteydessä esittää näiden perusteella lisämäärärahaa budjettiinsa.

Muut määrärahat

24.01.21 Ulkoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (S 2 v)

Momentille on osoitettu yhteensä 1 155 000 euroa, lisäksi vuodelta 2017 siirtyi 1 155 000 euroa. Vuonna 2018 käytössä on yhteensä 2 310 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää hallinnonalan tuottavuuden edistämiseen tähtäävien investointien, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palveluiden hankkimiseen.

Määrärahaa osoitetaan vuonna 2018 seuraaville osastojen/yksiköiden hankkeisiin yhteensä 1 820 000 euroa:

- Kansalaispalvelut (KPA): kansalaispalveluiden tehtävien läpikäynti -hanke, 14 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 4.17.24.01.21,
- Kansalaispalvelut (KPA): SULON jatkokehittäminen, 20 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 24.01.21,
- Kansalaispalvelut (KPA): matkustusturvallisuussivustot; mobiilipohjainen palveluliittymä, 20 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 24.01.21,
- Kansalaispalvelut (KPA): laillistuspäalvelun työmenetelmien kehittäminen, 4 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 24.01.21,
- Kansalaispalvelut (KPA): oleskelulupahakemusten ulkoistaminen (USA, Kanada), 34 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 4.17.24.01.21,
- Talousyksikkö (TAS-10): suunnittelujärjestelmän vaatimusmäärittely, 50 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 24.01.21,
- Tietohallinto (HAL-40): Kiinan paikkariippumaton viisumikäsitteily, 160 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 24.01.21,
- Tietohallinto (HAL-40): Uusi kansallinen viisumijärjestelmä (VISA), 600 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 4.17.24.01.21 219 000 euroa ja takp-tilille 24.01.21 381 000 euroa,
- Kiinteistö- ja hankintapalvelut (HAL-60): Minskin, Tel Avivin ja Wienin edustustojen kanslioiden vaihdot, yhteensä 588 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 4.17.24.01.21,
- Turvallisuus (HAL-70): Minskin, Tel Avivin ja Wienin edustustojen kanslioiden vaihdot, yhteensä 300 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 4.17.24.01.21,
- Viestintäosasto (VIE): toimittaja- ja vaikuttajavierailujen evaluaatio, 20 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 24.01.21 euroa ja
- Viestintäosasto (VIE): informaatioergonomiahanke, 10 000 euroa, kirjaukset takp-tilille 24.01.21.

Edellisten jälkeen kohdentamatonta tuottavuusmäärärahaa jää yhteensä 490 000 euroa.

Tuottavuusmäärärahaa saaneiden osastojen/yksiköiden tulee raportoida määrärahan käytöstä ja arviosta määrärahatarpeesta vuodelle 2018 talousyksikölle 31.8.2018, 31.10.2018 ja 30.11.2018. Mikäli määrärahaa jää käyttämättä, tulee siitä ilmoittaa talousyksikölle välittömästi. Raportointi tehdään askitse.

24.01.29 Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (a)

Momentille on osoitettu yhteensä 16 059 000 euroa. Momentti on lisäjaoteltu seuraavasti: 24.01.29.1 Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot (6 429 000 euroa) ja 24.01.29.2 Kehitysyhteistyön arvonlisäveromenot (9 630 000 euroa).

Momentin määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen sekä kehitysyhteistyöhön käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen. Ulkoministeriön lisäksi myös muiden virastojen sotilaallisen kriisinhallinnan, siviilikriisinhallinnan ja kehitysyhteistyön arvonlisäveromenot voidaan kirjata ulkoministeriön pääluokkaan talousarviotileille 24.01.29.1 ja 24.01.29.2.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

24.01.74 Talonrakennukset (S 3 v)

Momentin määräraha on 7 470 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle vuokrattujen tilojen perusparannusluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen. Määräraha on osoitettu kiinteistö- ja hankintapalveluyksikölle (HAL-60). Edustustojen kiinteistöjen vuosikorjausten osalta määrärahat on osoitettu suoraan edustustojen määrärahoihin HAL-60 puollon perusteella. Edustustojen tulee olla vuosikorjaustoimenpiteistä yhteydessä HAL-60:een ja toimia sen ohjeiden mukaisesti.

Määrärahan hankekohtainen suunnitelma esitetään liitteellä 4. Suunnitelman toteuttaminen vuonna 2018 edellyttää lisärahoitusta valtion lisätalousarviossa. HAL-60 sopeuttaa vuoden mittaan suunnitelmaa käytössä oleviin määrärahoihin, mukaan lukien momentin siirtyvä erät.

24.10.20 Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (S 2 v)

Momentin määräraha on 57 999 000 euroa. Momentti on lisäjaoteltu käyttösuunnitelman mukaisesti. Momentin määrärahat on osoitettu puolustusvoimien käyttöön ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä (HEL7M1439-1/11.1.2018).

24.10.21 Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (k)

Momentin määräraha on 15 360 000 euroa. Momentti on lisäjaoteltu seuraavasti: 24.10.21.01 Siviilikriisinhallinta (14 610 000 euroa), 24.10.21.02 Vaalitarkkailijat (250 000 euroa) ja 24.10.21.03 Rauhanvälittäminen (500 000 euroa).

Määräraha osoitetaan poliittiselle osastolle. Koska siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksien yhteensovittaminen kuuluu sisäministeriön toimialaan, suurin osa määrarahasta asetetaan vuoden aikana Kriisinhallintakeskuksen käyttöön.

24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö (S 3 v)

Momentin määräraha on 550 246 000 euroa. Momentti on lisäjaoteltu käyttösuunnitelman mukaisesti. Määräraha on osoitettu kehityspoliittiselle osastolle ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä (HEL7M1439-1/11.1.2018).

Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri on jakanut erillisellä päätöksellä HEL7M1518-11/11.1.2018 kuluvan vuoden kehitysyhteistyömäärärahat ja -valtuudet toimintayksiköille.

24.30.88 Finnfundin pääoman korottaminen (S 3 v)

Vuoden 2018 talousarviossa on osoitettu 10 000 000 euron määräraha kehitysyhteistyön Finnfundin osakepääoman korottamiseen. Määrärahaa saa käyttää Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) uusien osakkeiden merkitsemisestä valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen. Määräraha on osoitettu kehityspoliittiselle osastolle ulkoasiainministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä (HEL7M1439-1/11.1.2018).

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (S 3 v)

Vuoden 2018 talousarviossa on osoitettu 130 000 000 euron määräraha kehitysyhteistyön finanssisijoituksiin. Määrärahaa saa käyttää finanssisijoituksiin ja lainainstrumentteihin osana Suomen kehitysyhteistyötä. Määrärahaa on tarkoitus käyttää kohteisiin, jotka kansantalouden tilinpidossa eivät lisää valtiontalouden alijäämää ja joilla on palaumaodote. Määräraha on osoitettu kehityspoliittiselle osastolle ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä (HEL7M1439-1/11.1.2018).

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

24.90.50 Eräät valtionavut (k)

Momentin määräraha on 1 341 000 euroa. Momentin määrärahaa käytetään valtionavustusten maksamiseen ulkoministeriön toimialaan liittyville järjestöille. Momentilta myönnettäviin valtionavustuksiin sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

Momentin määrarahasta on osoitettu 30 000 ulkoministerille, 370 000 euroa viestintäosastolle ja 941 000 euroa poliittiselle osastolle. Osastot jakavat määrärahat järjestöille erillisillä valtionapupäätöksillä.

24.90.51 Hädänalaisten avustaminen (a)

Momentin määräraha on 45 000 euroa. Momentin määrärahaa käytetään konsulipalvelulain (498/1999) mukaan hädänalaisessa asemassa olevien henkilöiden kotiuttamisesta ja avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

24.90.66 Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (S 2 v)

Momentin määräraha vuoden 2018 talousarviossa on 90 046 000 euroa, jonka lisäksi vuodelta 2017 siirtyi 30 340 848,67 euroa. Määrärahaa saa käyttää ulkoministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusavustusten maksamiseen. Määrärahaa esitetään jaettavaksi osastoille yhteensä 87 111 848,67 euroa. Jakamatonta määrärahaa jää 33 275 000 euroa. Osastoille osoitettu määräraha on liitteessä 3 esitetty myös maksuittain.

Poliittinen osasto kirjaa menoistaan 23 779 000 euroa kuluvan vuoden määrärahoihin 24.90.66 ja 30 340 848,67 euroa siirretyn määrärahan tilille 4.17.24.90.66. Siirretyn määrärahan tilille tulee kirjata ensisijaisesti sellaisia jäsenmaksuja ja rahoitusosuuksia, jotka perustuvat voimassa oleviin sopimuksiin ja joista ei odoteta lisäaikapyyntöjä, kuten esim. YK:n talousarvioon ja rauhanturvajoukoille osoitettavat määrärahat.

24.90.67 Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (S 3 v)

Momentin määräraha on 100 000 euroa. Momentin määrärahaa käytetään Suomen kahdenvälisiin puhtaan kehityksen mekanismin hankkeisiin liittyviin kustannuksiin ja muihin hiilimarkkinainstrumentteihin liittyvien toimien tukemiseen.

24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S 3 v)

Momentin määräraha on 1 800 000 euroa. Määräraha on osoitettu itäosastolle ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä (HEL7M1439-1/11.1.2018).

Itäosasto jakaa määrärahat hankekohtaisesti erillisillä päätöksillä.

24.90.95 Kurssivaihtelut (nettob) (a)

Momentin nettomääräraha on 1 000 000 euroa. Momentin määrärahaa käytetään valtiolla käytössä olevien taloushallinnon tietojärjestelmien valuuttatietojen ja pankkien virallisten päivänkurssien välisten laskennallisten kurssierojen kattamiseen ja muiden valuuttamääräisten ulkomaisten maksujen laskennallisten kurssierojen kattamiseen.

Valtuudet momenteilla

Momentteihin 24.30.50 ja 24.30.66 sisältyy valtuuksia, joiden seuranta on yksiköissä järjestettävä Valtiokonttorin antaman määräyksen (VK/962/00.00.00.01/2017/29.11.2017) mukaisesti. Ulkoministeriössä käytössä on valtuuslaji kehitys- ja lähialueyhteistyövaltuus (KYH).

Sisäiset suunnitelmat ministeriössä ja edustustoissa viimeistään 9.3.2018

Ministeriön osastoille, palveluille ja erillisille yksiköille osoitetut toimintamenomäärärahat tulee jakaa sisäiseksi budjetiksi. Lomakkeena voi käyttää suunnitteluohjeessa olevaa excel-taulukkoa Yksikön menolaskelmalomake. Osastot ja palvelut koostavat lisäksi yhteenvedon sisäisistä budjeteista taulukkoon Ministeriön määrärahalomake. Taulukosta tulee ilmetä kunkin momentin osalta yksikkötunnus, toimintayksikkökoodi ja jaettava rahamäärä (esim. TAS-10, TU 2010, 30 000 €). Budjetit toimitetaan talousyksikölle ja ne tallennetaan Kiekun taloushallintojärjestelmään, jolloin budjettiluvut tulostuvat määrärahojen käyttöraportteihin. Suunnitelmien tallennuksesta ministeriössä vastaa Saija Stenberg-Vikholm (TAS-10), jolle suunnitelmat tulee lähettää viimeistään 9.3.2018.

Edustustoille jaettu toimintamenomääräraha (netto) tallennetaan palvelukeskuksessa jakopäätöksen mukaisesti edustuston tulosityksikölle. Edustuston tulee laatia jakopäätöksen mukainen (tulotavoite ja menojen määräraha) uusi sisäinen suunnitelma tämän asiakirjan liitteelle 5. Edustuston sisäinen suunnitelma laaditaan jakopäätöksen tavoin ministeriön julkaisemien tammikuun 2018 tilikurssien mukaisesti. Lomakkeeseen tehdään merkinnät seuraavasti:

Tulojen ja menojen määrärahat = plus-merkkinen luku,
Tasetilinen ja lkp 50010000 ja 60990000 tulokirjaukset = miinus-merkkinen luku.

Uusi jakopäätöksen mukainen lomake tulee lähettää ministeriöön (TAS-10 ja STY-00) askiasiakirjana viimeistään 9.3.2018.

Valuuttakurssien seuranta ministeriössä ja edustustoissa

Ministeriö seuraa valuuttakurssien vaikutusta edustustojen bruttomäärärahaan. Seurannan perustana on ministeriön kuukausittain julkaisemat valuuttakurssit ja edustustojen valuuttamääräinen määrärahan käyttö. Määrärahatarkistusten yhteydessä ministeriö tarkistaa myös valuuttakurssien vaikutuksen edustustojen bruttomäärärahaan ja korjaa tältä osin niiden bruttomenojen budjettia. Näin varmistetaan, etteivät valuuttakurssien muutoksilla ole toiminnallista vaikutusta edustustoissa.

Taloussääntö ja hankintanormi

Määrärahojen riittävyyden seuraamisesta, menojen hyväksymisestä ja menotositteiden käsittelystä sekä menon hyväksyjän vastuusta on annettu pysyväisohjeet ministeriön taloussäännössä (Normi 4/2015 HEL7M1050-7/23.6.2015). Ulkoasiainhallinnon hankinnasta ja omaisuuden hallinnasta määrätään normissa 14/2010/HEL7174-44/2.11.2009.

Tilipuitteet vuodelle 2018

Vuoden 2018 tilipuitteet on tallennettu Foorumiin (etusivulta Palvelut/Talous/Kirjauksesta tilinpäätökseen/Kirjanpito; dokumentit on nimetty 2018 LKP-tilikartta; 2018 TAKPtilikartta jne.). Tilikarttoja ylläpidetään ja päivitetään tilikauden aikana Foorumissa. Lisäohjeita löytyy asiakirjasta HEL7M1310-40/5.12.2017.

Määrärahatarkistukset vuonna 2018

Talouksyksikön resurssisuunnittelu valmistelelee vuoden aikana keskitetysti kaksi määrärahatarkistusta:

- Toukokuussa 2018 tarkistetaan valuuttakurssimuutosten edustustojen bruttomenoihin aiheuttamat muutostarpeet. Tarkistus tehdään tammi-huhtikuun valuuttatoteuman perusteella. Erillisiä edustustojen esityksiä ei tarkistusta varten tarvita.
- Syyskuussa 2018 valmistellaan koko hallinnonalan määrärahatarkistus elokuun lopun tilanteen mukaisesti. Määräaika hallinnonalan määrärahatarkistusesityksille on 31.8.2018, ja ne tulee toimittaa askitse perusteluineen talouksyksikön resurssisuunnittelulle. Erillistä toimeksiantoa määrärahatarkistuksesta ei anneta. Määrärahatarkistukseen tullaan sisällyttämään vain välttämättömät lisämenot, eikä se ole yksiköiden ja edustustojen toiminta- ja taloussuunnitelmien täydennyskierros.

Edellisten lisäksi talouksyksikön resurssisuunnittelu tarkistaa tarvittaessa esim. lisätalousarvioiden yhteydessä hallinnonalaan koskevan määrärahajaon.

Määrärahojen jako vuonna 2018

	Määrärahat 2018
24. Ulkoministeriön hallinnonala (TA 2018)	
24. Ulkoministeriön hallinnonala ml. smr 2017 mom. 24.01.01, 24.01.21 ja 24.90.66	1 161 989 768,98
24.01.01 Ulkoasiainhallinnon toimintamenot ml. smr 2017 27 402 920,31 euroa	246 890 920,31
24.01.01.1 Ministeriö: bruttomenot kirjataan 4.17.24.01.01.1, tulot 24.01.01.1 (850 000 euroa)	11 989 920,31
Ulkoministeri (UMI)	450 000
Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri (UKKMI)	300 000
VSI	69 000
AVS-POL	65 000

AVS-TUO	65 000
AVS-KEO	65 000
AVS-PAL	190 000
Kansallinen turvallisuusviranomaisen (NSA)	45 000
Suunnittelu- ja tutkimusyksikkö (STU)	359 000
Sisäisen tarkastuksen yksikkö (STY)	88 000
Kehitysevaluoinnin yksikkö (EVA-11)	6 000
Talousyksikkö (TAS)	14 920,31
Poliittinen osasto (POL)	2 174 000
Taloudellisten ulkosuhteiden osasto (TUO)	507 000
Kehityspoliittinen osasto (KEO), ml. KPT 55 000 euroa	773 000
Eurooppa-osasto (EUR)	786 000
Itäosasto (ITÄ)	298 000
Amerikan ja Aasian osasto (ASA)	760 000
Afrikan ja Lähi-idän osasto (ALI)	602 000
Viestintäosasto (VIE)	2 988 000
Hallintopalvelut ml. sen alaiset yksiköt (HAL)	313 000
Oikeuspalvelu (OIK)	424 000
Kansalaispalvelut (KPA), bruttomenot 554 000 euroa, tulot 340 000 euroa	214 000
Protokollapalvelut (PRO)	434 000
Toimialavastaavat määrärahat	143 294 000
24.01.01.2 Henkilöstöhallinto	121 630 000
4.17.24.01.01.3 Taloushallinto	2 249 000
24.01.01.4 Kiinteistöhallinto	1 485 000
4.17.24.01.01.5 Tietohallinto: bruttomenot 15 770 000 (4.17.24.01.01.5 8 654 000, 24.01.01.5 7 116 000), tulot 1 500 000 (24.01.01.5)	14 270 000
4.17.24.01.01.6 Turvallisuus	1 800 000
4.17.24.01.01.7 Koulutus	710 000
4.17.24.01.01.8 Hankinta- ja tukipalvelut	1 150 000
Edustustojen toimintamenot	
24.01.01.9 Edustustot	71 706 000
Eurooppa-osaston edustustot	25 681 000
Itäosaston edustustot	5 984 000
Amerikan ja Aasian osaston edustustot	21 246 000
Afrikan ja Lähi-idän osaston edustustot	10 980 000
Eriyisedustustot	7 815 000
24.01.01.1 Jakamaton	19 901 000
24.01.20 Tiede- ja kulttuuri-instituuttien menot	982 000
Hallintopalvelut (HAL)/Kiinteistö- ja hankintapalveluyksikkö (HAL-60)	982 000
24.01.21 Ulkoministeriön hallinnonalan tuottavuusmr. ml. smr 2017 1 155 000 euroa	2 310 000
Viestintäosasto (VIE)	30 000
4.17.24.01.21/24.01.21 Kansalaispalvelut (KPA) (takp 4.17.24.01.21 48 000 €, takp 24.01.21 44 000 €)	92 000
Talousyksikkö (TAS-10)	50 000
4.17.24.01.21/24.01.21 Tietohallinto (HAL-40) (takp 4.17.24.01.21 219 000 €, takp 24.01.21 541 000 €)	760 000
4.17.24.01.21 Kiinteistöhallinto (HAL-60)	588 000
4.17.24.01.21 Turvallisuus (HAL-70)	300 000
Jakamaton	490 000
24.01.29 Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	16 059 000
24.01.29.1 Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot	6 429 000
24.01.29.2 Kehitysyhteistyön arvonlisäveromenot	9 630 000
24.01.74 Talonrakennukset	7 470 000
Hallintopalvelut (HAL)/Kiinteistö- ja hankintapalveluyksikkö (HAL-60)	7 470 000
24.10.20 Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot	57 999 000
24.10.20.1-20 Puolustusvoimat (PV)	57 999 000
24.10.21 Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan	15 360 000
24.10.21.01 Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (POL)	14 610 000
24.10.21.02 Vaalitarkkailijat (POL)	250 000
24.10.21.03 Rauhanvälitys (POL)	500 000
24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö (KEO)	550 246 000
24.30.66.1 Monenkeskinen kehitysyhteistyö	168 758 000
24.30.66.2 Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	134 805 000
24.30.66.3 Euroopan kehitysrahasto	56 517 000
24.30.66.4 Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	33 025 000
24.30.66.5 Humanitaarinen apu	72 500 000
24.30.66.6 Kyt:n suunnittelu ja tukitoim. sekä kehityspol. tiedotus	4 160 000
24.30.66.7 Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	1 850 000
24.30.66.8 Tuki kansalaisjärjestöjen kyt:lle, KePa:lle ja kyt-tiedotukselle sekä kuntasektorin kyt:ille	65 000 000
24.30.66.9 Korkotuki	13 631 000
24.30.88 Finnfundin pääoman korottaminen (KEO)	10 000 000
24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (KEO)	130 000 000
24.90.50 Eräät valtionavut	1 341 000

Viestintäosasto (VIE)	370 000
Poliittinen osasto (POL)	941 000
Ulkoministeri (UMI)	30 000
24.90.51 Häädänalaisten avustaminen (KPA)	45 000
24.90.66 Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet ml. smr 2017 30 340 848,67 euroa	120 386 849
Eurooppa-osasto (EUR)	26 596 000
4.17.24.90.66/24.90.66 Poliittinen osasto (POL) (takp 4.17.24.90.66: 30 340 848,67 €, takp 24.90.66: 23 779 000 €)	54 119 848,67
Taloudellisten ulkosuhteiden osasto (TUO)	3 940 000
Itäosasto (ITÄ)	119 000
Amerikan ja Aasian osasto (ASA)	21 000
Afrikan ja Lähi-idän osasto (ALI)	180 000
Oikeuspalvelu (OIK)	2 136 000
Jakamaton	33 275 000,00
24.90.67 Kv. ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (KEO)	100 000
24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (ITÄ)	1 800 000
24.90.95 Kurssivaihtelut	1 000 000